

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXI

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Price 15¢ Washington, D. C. 20540

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Chicago, Ill. — Pirmadienis, Rugpjūčio-August 16, 1976 m.

NO. 193

KISINGERIS BANDO TAIKYTI GRAIKUS-TURKUS

SIRIJA PRISIBLO TERORIZMO, UZDARĖ LIBANO SIENAS

DAMASKAS. — Sirija prisibijodamas teroristinių veiksmų, kuriuos gali sudaryti pribėgę iš Libano pabėgėliai, palestiniečiai ir kairieji musulmonai, įsakė visiems pabėgėliams įsigyti asmenis pasus, išduodamas Sirijos saugumo organų.

Sakoma, kad Sirijos-Libano siena yra užsigrūdusi pabėgėliais.

Sprogo bombos Damaske

Libano laikraščiuose tilpo pranešimai, kuriuos Damaske sprogsių bombų atsakomybę prisiima Sirijos revoliucinė organizacija. Sakoma, kad minima organizacija padėjusi Damaske bombas rugpjūčio 5, kurių viena sprogo Sirijos armijos karininkų klube, antra — kariuomenės būstinėje prie Damasko ir trečia — Hijaz vietovės telefonų pastate.

Tal Zaatare dar šaudosi

Krikščionių jėgų paimtame Tal Zaatare atskiri palestiniečių jaunuolių taktai bei bunkeriai dar priešinasi. Tal Zaatare palestiniečiai pabėgėliai sako, kad krikščionių kareiviai tokius priešinančius jaunuolius šaudė vietovėje.

Kairieji reikalauja pinigų

Kairiųjų musulmonų lyderis Kamal Jumbatt pareikalavo iš turtingų arabų vyriausybę 100 mil. dol. Tais pinigais būtų remiamos iki šiol vedamos žiaurios kovos Libane, nes Tal Zaatare kovas pralosis, apturėta didžiausia karinis ir moralinis smūgis musulmonų — palestiniečių sąjungai.

Brangsta plienas

PITTSBURGHAS. — Didžiausia plieną gaminanti bendrovė United States Steel Corp. paskelbė, kad ji nuo spalio 1 d. pakelianti plokštėms ir juostinėms plieno gaminiams kainas 4.5%. Šios plieno gaminių rūšys vartojamos automobilių, namų produktų gamybai ir statyboje, kas reiškia, kad dar šiemet pabrangs prekės. Kiti plieną gaminantieji fabrikai taipgi pakels savo gaminių kainas.

Kitoms plieno rūšims US Steel bendrovė nuo spalio 1 d. pakels kainas 5.8%. Plieno gaminių kainos nuolat kyla, kadangi plieno darbininkų unijos yra sudariusios su plieno gamintojomis bendrovėmis, darbo sutartį, kurioje numatyta nuolatini darbininkams uždarbio kėlimas. Šių metų balandžio-birželio mėnesių laikotarpyje, pasak plieno bendrovių, plieno gaminių kainos buvo pabrangintos 6.9%.

Sąrašyje su plieno gaminių kėlimu, prez. Fordas išreiškė nepasitenkinimą ir susirūpinimą, nes tas automatiškai kelia visų kitų prekių kainas, bet, atrodo, susirūpinimas susirūpinimu ir pasibaigė. Algų ir kainų pastovumo patariamoji prezidento taryba pareiškė, kad plieno kainų kėlimas yra pateisinamas, didėjant plieno gamybos kaštams.

IS VISO PASAULIO

Gėlių paroda Marquette parke

Marquette Midwest Garden Society rengia savo metinę daržų ir gėlių parodą, kuri įvyks rugsėjo 11 ir 12 dienomis Marquette Parko fieldhouse prie 67 street ir Kedzie avenue. Dalyvauti gali kas nori, įėjimas nemokamas. Parodai eksponatai (entries) priimami rugsėjo 11 d. nuo 8:30 iki 10:30 val. ryto. Paroda publikai atidaryta nuo 2 iki 6 val. popiet rugsėjo 11 ir nuo dvylikos iki val. popiet rugsėjo 12 d.

Tornadai nemėgsta treilerių

LARGO, Florida. — Tornadas užklupo treilerių parkus be jokio ženklo iš anksto, daugumai tu parkų gyventojų pietus bevalgant. Žmonės pamane, kad žuvėdros skrenda, kai tornadas pradėjo į padanges nešti sugriautų treilerių laukus. Du tornado straubliai įsiskū į Westgate Mobile Home Parką suardė 75 namus ant ratų, užmušė vieną moterį ir 7 sužeidė. Lees Travel Parke sužeidė 5 žmones ir sudraskė 35 važinėjamus namus. Taip pat du tornadai tarp Largo ir St. Peterburgo viena žmogų užmušė, 12 sužeidė ir 110 važiuojamų namų (mobile homes) sugriovė.

Miami deportuoja prostitutes

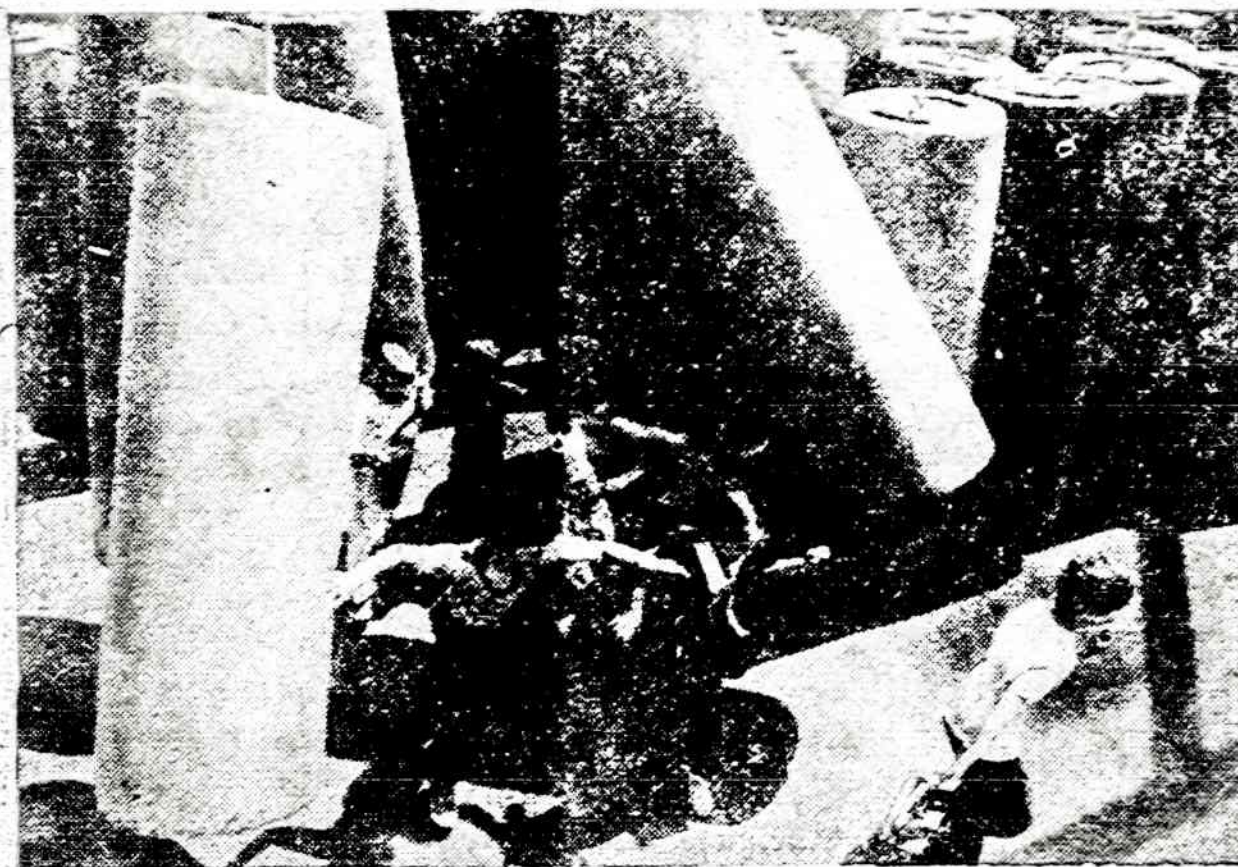
MIAMI, Florida. — Imigracijos valdininkai susekė aštuonių moterų šaika į Pietų Amerikos, kurios importuodavo į JAV prostitutes vieno mėnesio vizomis ir tokiomis sąlygomis, kad tos, kurio "kostiumieriams" nepatiko, buvo tuojau grąžinami į kraštą, iš kurio buvo imti. "Šaikai", kuri policijos išaiškinta ir deportuojama, priklausė narės iš Kolumbijos, Argentinos, Ekvadoro ir Kubos ir darė "milijoninį biznį".

Milijoninė meno kūrinių vagystė

MONZA, Italija. — Policija pranešė, kad meno turtų vagys anestezavo du sargybinius šunis ir iš pramoninio Angelo Sala vilos pavogė meno kūrinių kolekciją, kuri buvo vertinama 12 milijonų dolerių. Pavogtų verčių tarp yra 21 kūrinių Tiziano, Tiepolo, Velasquezo, Murillo ir Rubenso darbo, net keli Raphaelio braižiniai. Vilos savininkų Sala šeima buvo atostogose.

Dujų bendrovės pajamos didėja

Dujomis prekiaujanti bendrovė Peoples Gas Co. pasigyrė, kad jos pajamos trečiame šių metų ketvirtyje padidėjusios ir todėl ji galinti akcininkams išmokėti dividendą 1.36 dol. už kiekvieną šerą, vietoje 1.21 dol. išmokėtų pareiktais metais.

Jūrų Pasaulio parodoje yra dideli virusai ir sušalusios gumos putų ritiniai. Vaisiai gali juos daužyti, nešti iš vienos vietos į kitą, ant jų lipni ir raišioti. Jeigu stachas ritinys ir nukrinta, tai jis vaiko nesužeidžia, nes jis yra minkštas.

PIETŲ AFRIKOS JUODŽIŲ VADAI SUDETI Į VIETOS KALBĖJIMUS

Policijos vadai suėmė įtakingesnius juodžių judėjimo kalbėtojus

JOHANNESBURG, P. Afrika. — Pietų Afrikos saugumo policijos viršininkas Mike Geldenhuys penktadienį įsakė suimti visus juodžių judėjimo vadus. Jis nepasakė, kiek jų padėta į kalbėjimus, bet suimtas veik kiekvienas, turėjęs šiek tiek tokios įtakos ir dabartinius neramumus. P. Afrikos vyriausybė yra pasirodusi tartis su juodžių vadais, bet ji nenori toleruoti netvarkos, nusavybės naikavimo ir sauvalės.

Vidaus reikalų ministeris Kruger pareiškė, kad Pietų Afrika jokių būdu neleis juodžiams sauvaičiai, kaip jie tai daro kitose Afrikos valstybėse. Jeigu kai kurie juodžių vadai taip galvoja, tai jiems teks atsitenkti galvas į sieną. Pietų Afrika neleidžia būti respikuojamoms. Privale būti garantijos, kad jos bus respikuojamos.

Nesidavė pagrobiamas

WALTHAM, Mass. Naujojo Anglijos policija gaudė du teroristus bambaiderius, kurie nesekmingai bandė pagrobti Polaroid korporacijos prezidentą William McCune. Ieškomieji yra Richard Picariello iš Portland, Me., ir Edward Gullion iš Bostono, ieškomi nuo liepos mėn. pradžios, FBI kaltinami sprogtamų medžiagų transportavimu ir bombų sprogdinimais Augustoje, Maine; Seabrooke, N. H.; Newburyporte, Mass ir dviejose vietose Bostone.

Picariello ir Gullion palaukė McCune, kai jis ketvirtadienio rytą atvažiavo į savo Polaroid dirbtuves. Jam tebeišlipant iš automobilio, grobikai privižėve atidarė savo sunkvežimio duris ir revolveriu grasindami liepė McCune lipi į jų vežimą, bet šis neklaušė. Vienas grobikų smogė revolveriu į galvą ir McCune sudirbo ir nesikėlė keltis paliepus. Nebeįsakydami kas skubiai sulpo į mašiną ir nuvažiavo tuščiomis.

Maisto kortelėms sumažino išlaidas

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmų agrikultūros komitetas 21 balsu prieš 19 nubalsavo dviem šimtais milijonų dolerių sumažinti maisto kortelėms apmokėti sumas, kas reiškia, kad 61,250 šeimų bus diskvalifikuotos, tai yra išbrauktos iš nemokamai gaunamo maisto programos, o apie pusantro milijono šeimoms benefitai bus sumažinti. Visi streikuojantieji, jei jų šeimos nebuvo kvalifikuotos (kortelės gauti) prieš darbo disputams prasidedant, ir studentai, kurie neturi išlaikomų šeimos narių, komiteto priimtuoju biliaus projektu maisto kortelių negalės gauti. Naujuoju biliaus projektu maisto kortelių programa bus ribota šeimoms, kurių neturtas yra žemesnis už nustatytą neturto ribą, kurios su taupų turi mažiau kaip \$1,500. Tas Atstovų Rūmų bilius turės dar būti suderintas su Senato biliumi, priimtu praeito balandžio 9 d.

PREZ. FORDAS LAIMĖJO

Kansas City. — Prez. Fordas Kansas City, prieš suvažiuojant respublikonų partijos delegatams, laimėjo pirmą "mūšį": respublikonų partijos programos komitetas, rašydamas programą, priėmė prez. Fordo mintis bei išsireikšimus. Pavyzdžiui, buvo įrašyta neuleisti teisių į teritorijas reikalingas JAV apsaugai ir saugumui. Gi Reagan šalininkai reikalavo įrašyti, kad JAV pasi- lieka kontrole ir suverenines teises Panamos zonoje.

Afrikos klausime komitetas įrašė: "JAV remia visas pastangas Afrikoje, kurias stengiasi derybomis išspręsti rasinę įtampą". Gi Reagan šalininkai norėjo: "JAV vengia politikos, kuri nutrauktų Afrikos tautų pastovumą nerealistiniais ir nepraktiniais reikalavimais".

Taipgi respublikonų partijos programos komitetas įrašė galimai švelnesnius žodžius ir išsireikšimus bei sakinius, aptariant Sovietų - Amerikos detentę. Tai gi, prisitaikant prez. Fordo nuomonę.

JŪROS ISTATYMŲ SRITYJE JAV NEDARYS JOKIŲ NUOLAI DŲ

Bando sudaryti tarptautinę organizaciją duane esantiems turtams naudoti

NEW YORK, N. Y. — Sekretorius Henry Kissingeris, nespėjęs grįžti iš ilgos kelionės, praeitą penktadienį ir šeštadienį praleido Jungtinėse Tautose, besitardamas su įvairių valstybių atstovais ir išdėstė jiems Amerikos poziciją keliais pagrindiniais klausimais, pradėjo pasikalbėjimus su paskirų valstybių atstovais. Pirmon eilės sekretorius Kissingeris pasimatė su graikų ir turkų atstovais Jungtinėse Tautose, Kissingeris nenori, kad tarp abiejų šių valstybių kiltų naujas konfliktas dėl jūros gilumoje esančių turtų. Turkai, kaip girdėjome, yra pasiruošę keliose Egėjaus jūros vietose ištirti jūros dugne esančius turtus. Tuo tarpu graikai tvirtina, kad turkai neturi teisės to daryti, nes turkų pageidaujamose vietose gulintys graikų vandenys.

Sulaikytas sklypų pardavimas Atlante

NEW YORKAS. — Amerikos vidaus reikalų ministerija buvo paskelbusi pradėti sklypų pardavimą bei išnuomavimą Atlante, New Jersey pakraščiui. Sklypai turėjo būti parduodami žemės alyva ieškantiems bendrovėms, nes beveik visų Amerikos pakraščių Atlanto dugne yra didelis kiekis žemės alyvos. Tačiau Atlanto pakraščių valstijos, kaip kurie miestai ir gamtos mylėtojai buvo išskėlę bylą, patraukdami Amerikos vidaus reikalų ministeriją, kad ji negalinti leisti alyvos ieškoti Atlante, nes tai sudaro didelį pavojų žmonėms ir pačiai gamtai.

Šiomis dienomis sprendęs šią bylą teisėjas tad ir uždraudė arba bent laikinai sustabdė sklypų išnuomavimą.

Vidaus reikalų ministerija tuojau padavė apeliacijos skundą aukštesnei teismo instancijai.

KONGR. ATSTOVŲ ABZUG UBAGAUJA

Čikaga. — Žinoma savo ultraliberališkomis pažiūromis Amerikos kongreso atstovė Bella S. Abzug užsigėdėjo New Yorko valstijos piliečius atstovauti senate, padoro būti senatore. Bet kad taptu senatorė, reikia nugalėti respublikonų partijos kandidatą J. L. Buckley. O tam reikia pinigų. Abzug tad ir pradėjo važinėti po visą Ameriką rinkdama pinigų ir žemindama savo priešininką, o save keldama į padanges.

Atstovė Abzug yra jau pagarsėjusi iš anapus geležinės uždangos kilusių amerikiečių tarpe, nes ji juos pasitarusi Maskvoje su raudonais ponais, apskundė buvus nacių kolaborantais ir žūdius žydus.

UAW NORI GRĮŽTI Į AFL - CIO

Auto darbininkų unijos lyderių tarpe stipriai pasireiškia nuomonė, kad UAW unija turėtų vėl susilieti su AFL - CIO unijomis. Auto darbininkų unija UAW prieš 8 metus buvo nutraukusi santykius su AFL-CIO dėl atsiradusių kviirčių ir nesutarimų tarp UAW vado Walter Reuther ir AFL-CIO vado George Meany.

Lis
Saulė teka 5:55, leidžiasi 7:55

Pirmutinis lietuviško filmo bandymas?

(medžiaga liet. kinematografijos istorijai)

Neseniai Alg. Gustaitis Naujienose paskelbė pluoštą žinių apie lietuviško filmo pradininkus. Kas šia sritimi domisi, gal bus pravartu susipažinti su ilgesne P. Gulbino korespondencija iš Newarko. N. J., kurią užtikau 1914 m. vasario 4 d. "Vienybės Lietuvninkų" Nr. 5. Straipsnio kalbą priartinsiu šių dienų mūsų vartojamai kalbai, jį beveik ištiesai čia perduoda:

"Tur būt, nėra pasaulyje žmogaus, kuris mažiau daugių nei būtų prisirišęs prie to krašto, kuriame jis gimė ir augo. Lietuviai daugiau už kitas tautas brangina ramumą ir jų apgyventas vietas — jie labiau už kitas tautas myli savo kraštą, savo tėvynę. Kad taip yra, pažvelkime tik į liaudies tautiškas dainas (kad ir Juškevičių rinkinyje) ir ko jose neraskime? Ten apdainuota visi kalnai, upeliai, lankos, miškai, pušynai, ežerai. Ten apdainuoti žirgeliai, tėvelių dvareliai, žolynai. Ir kiek tose dainose dvasios, kiek energijos, kuri išsiliejo iš protėvių sielų! Juk tas dainas sukūrė ne kokie poetai, bet pati liaudis per išsčius šimtmečius. Tos dainos aiškiai parodo, kaip lietuviai gerbė savo kraštą; jos taip pat parodo ir tuos jausmus, linksmes ir vargus, kuriuos lietuviai turėjo pergyventi. Daina — tai lietuvių siela.

Mažai, labai mažai šiandien rastume tarp amerikiečių lietuvių tokių, kurie nenorėtų dar kartą pamatyti tas vietas, kuriose augo, kuriose tekėjo aukštinė jaunystė. Bet daugelį tas dabar neprieinama.

Kas skaito laikraščius, tas žino, kad pereitą vasarą (1913 m.) gerb. A. T. Raciūnas važ-

ėjo po Lietuvą ir darė nuotraukas; dabar gi jau turėjome progą jas pamatyti — Bruklinė 1914 m. sausio 1 d. ir Newark'e sausio 5 d.

Pirmiausia drobėje pasirodo Naujorko prieplauka; laivas tolsta nuo krašto, paskui matome jūrą. Toliau — Antverpeno prieplauką.

Tas pats judamųjų paveikslų ratas parodo Mažosios Lietuvos kaikiurias vietas, jauni mo pasilinksminimus ir pasveikinimus, siunčiamus amerikiečiams. Tarp reginių įterptos ir šiaip fotografijos — nejudančios nuotraukos: tai vis gražios Mažosios Lietuvos vietos bei jos žmonės.

Toliau eina reginiai iš Suvalkų gubernijos. Ir ko čia nėra? Viskas — visa Suvalkija, visi jos miesteliai, miestai, visos upės ir upeliai. Judamuose reginiuose pasirodo šienjoviai; čia ir jaunimo žaidimai ir meldimasis atlaiduose ir laukuose darbas — viskas. To negalima surašyti, nes reiktų aprašyti visą Lietuvą.

Po Suvalkų gubernijos eina Kauno gubernijos gražesnės vietos, paskui Vilniaus gubernija bei Vilniaus miesto įdomės vietos ir Vilijos (Neries) krantai.

Bežiūrint į judančius drobėje reginius, mane apėmė toks jausmas, kuris visai nesiduo da aprašomas. Mintys galvoje dar greičiau bėgo, negu tie reginiai. Prisimena man kūdikystę, mamytės glamonesiai, bandos ganymas... Prisiminėtos pievos, tie alksnynėliai ir beržynėliai, kurie taip puošia Lietuvą. Pamačiusi šienjovius, prisiminė, kaip kitą kartą per visą dieną sunkiai dirbę, nuvargę, tačiau eini namon

dainuodamas, kad nei laukai skamba.

Raciūnas savo šiuoni darbu atliko labai didelį patarnavimą kultūros požiūriu. Pirmiausia: jis sukėlė žmonių kilniausius jausmus, paskui — supažindina su visa Lietuva; juk mažai yra tokių, kurie būtų visą Lietuvą matę. Svarbiausia, kad čia pamatome, kaip Lietuva graži ir kokių gražių ir įdomių yra joje vietų. To visos mes, tėvynėje būdami, nemokėjome gerbt — mes tik gerėjome vis kuom, kas svetim tautiška.

Šie reginiai labai naudingi ir tuom, kad parodo, kaip toli Lietuva pažengusi. Daugelis mūsų, dar Lietuvoje gyvendami, nebuvo matę nei pajunamųjų nei grėbiamųjų masinių, nebuvo girdėję nei apie garinės mašinos. Šiandien (1914 m.) tas viskas jau ten yra.

Labai gražiai atrodo Lietuvos kaimo merginos prie savo paprastų darbų — jos gražiai apsirengusios, linksmos ir pilnos energijos; žodžius, jos neblogiau atrodo už kitų tautų kaimietes, kad ir amerikietes ar vokietes. Lietuvos miestų merginos taipgi niekuom nesisiskiria nuo amerikiečių miestų merginų. Tik reikia pasižiūrėti į tą porą mergaičių-vilniečių, kurios siunčia bučinus amerikiečiams — juk tai angelukai! Tą pat galima sakyti ir apie grupę parinktų merginų, kauniečių ar suvalkiečių, tautiniais drabužiais apsirengusių.

Mes, amerikiečiai, didžiuojamės savo išprusimu, bet ar mes mokame taip gražiai linksmintis, kaip Lietuvoje? Neperdėsiu sakydamas, kad Lietuvos mažos mergelės-kūdikėliai gražiau moka linksmintis, negu mūsų suaugę vaikai. Juk vargu Amerikos jaunikaiteis ar mergina taip pažais, kaip tos

Stelmužės ažuolas

mažos mergaitės, ką matėme filme.

Raciūnas savo filmu aiškiai parodo amerikiečiams, kad Lietuva jau šiandien (1914 m.) gana pakilus, žiūrint iš visokių pusių.

Kaip Bruklinė, taip ir Newark'e reginius rodė gabus operatorius J. Danielius, o A. T. Raciūnas aiškino. Newark'e tiek buvo prisirišę žmonių, kad visai neužleko sėdynių, nors svetainė buvo paimta gana ruiminga.

Tačiau nėra to daikto, kuris neturėtų savo antrosios pusės. Yra keli reginiai, judantieji ir nejudantieji, per daug nudažyti (tamsūs), yra ir gana aiškių. Bet tai tik techniškoji jų pusė. Juk, anot Raciūno, reikėjo tai kytis aplinkybėms, reikėjo nuotraukas daryti ir lyjant ir per miglas ir temstant. Žinoma, tokie vaizdai niekad negali būti taip aiškūs, kaip nuotraukos giedrios dienos viduryje.

Vieno dar galima geist, būtent, kad p. Raciūnas papildytų tų vaizdų rinkinį. Dabar juk (matome) labai daug bažnyčių, ežerų ir upių — tai vis gražios vietos. Bet kodėl nėra kad ir smėlynų? Šalia bažnyčių ir mokyklų galėjo būti parodyta ir kokia karciana. Reginio procesijas per atlaidus, parodyta žaidimų. Bet kodėl nėra, kaip žmoneliai iš atlaidų ar iš miugės grįžta namon, ge tai alucio pagere? Jei rodyt, tai rodyt Lietuvą su jos visomis geromis ir blogomis pusėmis. Tiesa to iš Raciūno reikalaujame; juk Lietuvos išsikausęs žmogus slepiasi ir sunku jį pagauti — tik mes, amerikiečiai, dar didžiuojamės tuom, kad pasigeriam.

Parodyta daug įvairių ūkio darbų, bet kodėl nei vienos dirbtuvės, nei vieno miesto darbininko, nei nei "Vilijos" bendrovės dirbtuvės (Vilniuje) nėra.

Girdėjau, Raciūnas ir Danielius žada apvažiuoti kelių valsių naujokynus — todėl ir kitių miestų lietuvių turės progos pamatyti Lietuvą.

(Vazinėjimas Lietuvoje, Raciūnui darant nuotraukas, užtruko per 4 mėnesius. Didelis pinigų buvo į tą darbą sudėtas. Už pasiūlytą filmą imdavo 25 cent.) B. M.

ZEMĖS ALYVA ATLANTO PAKRAŠČIAIS

Amerikos valstybės ir alyvų bendrovių speciai yra išskaičiavę, kad Atlante New Jersey valstijos pakraščiais glūdi daug žemės alyvos, kuri galėtų pailengvinti energijos besiantinančią krizę.

Nežiūrint gamtos mylėtojų protestų ir per juos užvestų bylių, JAV vidaus reikalų departamentas rugpjūčio 17 d. pradės nuomuoti Atlante prie New Jersey pakraščio plotus alyvos ben drovėms. Jos turės beise 47 — 92 mylių atstume nuo kranto, 876,750 akrų plote, gręžti Atlanto dugne šulinius ieškodamos žemės alyvos.

Vidaus reikalų departamento specialistai apytikriai skaičiuoja, jog prie New Jersey pakraščio galima rasti 400 milijonų iki 1,4 bilijonų statinių žemės alyvos ir priedo dar 2,6 iki 9,4 trilijonų kubinių pėdų natūralių dujų. Minimi skaičiai paremti seisminiais davimais ir pavyzdžiais, gautais gręžiant 16,000 pėdų gylio bandomuosius gręžimus.

Žemės alyvos Atlanto pakraščioje gali būti visu ilgiu nuo Long Island New Yorko valstijos iki pat Merylando.

• Floridos valstijoje, Ochopee apylinkėje, yra mažiausia pašto įstaiga visoje Amerikoje. Ties pašto rūmai yra 8,4 pėdų ilgio, 7,3 pėdų pločio ir 10,6 pėdų aukščio.

VIRŠ BALTŲ DEBESŲ

Kelionės įspūdžiai tarp laiko ir erdvės

KAZYS KARUZA

Krikštykla — pirmoji koplyčia iš dešinės. Grindys dekoruotos gražiausiu marmuru. Bronzos grotos skiria juos nuo SS. Gdegorij ir Augustino koplyčios, kurioje yra 15 šimt. Anglijos šventųjų figūros, padarytos mozaikoje.

St. Petrick koplyčia — grotos padarytos iš balto marmuro ir išpauštos ažuolo ir dobilo lapais, čia matosi labai daug juodo marmuro, nes kairėje altoriaus pusėje yra įrašyta 50.000 Airijos karių, kurie žuvo pirmoje I Pas. kare. Pati šv. Petricko statula yra padaryta iš bronzos.

St. Andrew, Skotijos šventojo koplyčia. Jis buvo žvejys, todėl marmuro grindyse atvaizduota daugybė įvairiausių žuvų Altorius padarytas iš niūraus skotiško granito.

Didysis altorius — masyvi marmuro šventovė. Tai neabejotinas meno sedevras. Virš altoriaus yra didžiulis baldakimas, paremtas 8 didelėmis geltono Veronos (Italijoje) marmuro kolonomis. Pats altorius padarytas iš vieno granito gabalo. Pažiūrėjus, gaunasi šventovė šventovėje. Kairėje altoriaus yra arkivyskupo sostas. Tai popiežiaus sostas savo laiku atvežta iš Romos.

AUSROS VARTŲ MARIJA LONDONE

Aš su kleb. J. Sakevičiumi gerai apžiūrėjome Westminsterio katedrą Londone ir bevaikštinėdami pastebėjome virš vieno durų Ausros Vartų Marijos berelęfą, kuriame yra toks lotyniškas užrašas. Nomine aviationis Polonae acies exploratoria Vilnensis tibi beatissima Mater hoc votum dedicat, deprecans Vilnam redeundi, ubi sorti pariae semper vigil faves. Die 15 Martii 1944.

Išvertus iš lotynų lietuvių kalba būtų: Lenkijos avijacijos vardu Vilniaus žvalgybinis avangardas Tau, švenciausioji Motina, šią auką skiria, prašydamas malonės sugrįžti Vilniun, kur tėvynės likimu budinti visados rūpiniesi, — 1944 m. kovo 15 diena

Reiškia, lenkai yra mūsų amžini priešai nuo senų laikų. Jie ir čia parodo rūsų veidą ietuviams ir nenusiramins be Vilniaus ateityje. Aš nuo jaunystės nemėgstu lenkų, nes jie visą laiką terorizavo lietuvius ir Lietuvą. Mes turime nenuleisti rankų, visuomet budėti, kad Lietuva atgautų laisvę ir antru kartu nepakliūtų Lenkijai mūsų sostinė Vilnius.

Siuo opiu reikalu turėtų susirūpinti Lietuvos konsulas p. V. Balickas, kuris gyvena Londone. Padaryti žygių, kad šis užrašas būtų pašalintas iš Westminsterio katedros, nes jis žaloja mūsų Vilniaus likimą.

LIETUVIŲ SV. KAZIMIERO PARAPIJA IR JOS VEIKLA Londone

Atvykus ten pirmą kartą, pamačius bažnyčią ir iš viso iš lauko nesudaro jokio vaizdo, ji nepanaši į maldos namus. Prie jos prilipdyta trijų aukštų klebonija, apačioje posėdžių salė su bufetu. Be to, ji yra rytinėje Londono dalyje, nežymioje vietoje ir akloje trumpoje gatvelėje. Bet įėjus į vidų, ji graži, kukli ir labai daug pasiūpusi lietuviškais tautiniais ornamentais, kas visuomet turistus patraukia akis. Tik gal kiek perkrauta įvairių šventųjų, statuloms ir altorėliais.

Nors suglaustai noriu apibūdinti šios bažnyčios vidinę ir išorinę pusę, isikūrimo istoriją ir administracinį kunigų personalą.

Šv. Kazimiero bažnyčią lietuviai įsteigė 1902 metais Londone, rytinėje miesto dalyje. Ji aptarnauja: — Westminsterio, Brenwood'o ir Soutwark'o lietuvius. 1952 m. ji atšventė savo Aukštinį Jubiliejų.

Pirmos pamaldos savoje lietuviškoje bažnyčioje buvo laikomos 1902 metais kovo 30. Vėliau pastatė naują, daug erdvesnę ir gražesnę šv. Kazimiero bažnyčią 1912 m. kovo 10 d. Ji buvo pašventinta kardinolo Fr. Bourne 1912 metais kovo 10 d.

Londono lietuvių bažnyčia pergyveno du baisius pasaulinius karus. Ji dabar yra gražesnė negu buvo prieš 40 metų. Kas metai 16 vasario ar artimiausiais sekmadieniais, buvo nepaprastą dieną visai Londono lietuvių kolonijai. Bet nuo 1940 metų lietuviai gyvena lūdesį, nes Lietuva pavergta maskvinio okupanto, kurioje neturi tikintieji žmonės religijos laisvės ir kencia baisią priepaūdą. Komunistiniai pavergėjai šiuo metų pavergtajame krašte už religines tiesas baudžia kalinimu ir Sibiro tremimais.

Šv. Kazimiero bažnyčią aptarnaujantieji kunigai pamė globon visą pietinę Anglijos dalį, aprūpindami 14 vietovių lietuvių tremtinių dvasinius reikalus. Londone įsikūrė Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjunga. Ji įsigijo Lietuvių namus gražioje vietoje, Londono pietinėje dalyje ir įsteigė savą spaustuve "Nida", kuri leidžia savaitraštį "Europos Lietuvių" "Britanijos Lietuvis". Lietuvių namai yra keturių aukštų, juose yra įrengta spaustuve, svečių salė, bufetas ir keliolika kambarių su visais patogumais apsigyventi atvykusiems lietuviams. Namai iš lauko atrodo didingi, nes pastatyti gatvės kampe ir nudažyti žalsvai. (Bus daugiau)

U.S. POSTAL SERVICE
Ad No. 133—Reg. No. 84563—399 lines (3 cols. x 133 lines)—Newspaper, 1972
Printed in U.S.A.

"I've seen the amount of mail we handle get bigger every year. Zip Code's the only way we've kept up with it."

Norbert J. Rokussek
Postman of Mails
Chicago

Help us help you.

People depend upon the mail. Each time you use a Zip Code you help everybody's mail move faster. So use Zip Code on every letter you mail.

1. If you don't know a local Zip Code, check the Zip Code Section of your phone book.
2. For out-of-town Zip Codes, call us. Our number is in the Zip Code Section too.
3. For next-day delivery cross-town, Zip Code and mail by the last pickup before 5:00 p.m.
4. For next-day delivery to cities within 600 miles, Zip Code and mail before 4:00 p.m. from any specially marked Air Mail Post.
5. Always put your Zip Code on your return address. So people can copy it down.

Use Zip Code.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/4 %

PAID AND COMPOUNDED QUARTERLY

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4 %

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608

PETER KARANAUSSKAS, President Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon.-Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

DĖL PAVERTŲ TAUTŲ LAISVĖS KOVOS

Pribrendo laikas ieškoti naujų kelių ir būdų, kad pavertę tautų kova būtų sėkminga ir na-
ši prieš Rusijos komunistų ir jo imperializmą.

Daugiau, kaip 15 pavertę tautų okupantas laiko priespaudoje, nežmoniškoje vergijoje, ir išnaudojime. Pavertę tautų emigrantai šiuo metu gyvena išsiblaškę po viso Laisvojo pasaulio valstybes.

Daugumoje jie yra neorganizuoti ir kovoja prieš okupantą atskiros tautos ir atskirose valstybėse. Dažniausiai tokios kovos pasireiškia tik siaurame aktyvumėse. Jos silpnos ir nereikšmingos, todėl okupantas į tokius silpnus pasireiškimus ir protestus mažai kreipia dėmesio.

Tad neskiriant tautybių, tikybos ir pasaulėžiūrų, tos tautos yra mūsų tautos nelaimės draugės, nes ir jų tėvynės okupuotos to paties priešo — okupanto, kuris pavertęs tautas vienodai skriaudžia ir naikina.

Kad pavertę tautų išsivadavimo pastangos būtų sėkmingos, tai būtina reikalinga visos jas apjungti į vieną vienietą — organizaciją. Iš visų pavertę tautų atstovų reikia sudaryti stiprų veiksmo vienietą — Tarybą ar Komitetą. Kaip nepavadinant, tas reikšmės neturi.

Tokia Taryba ar Komitetas turėtų kiekvienoje valstybėje iš ten gyvenančių pavertę tautų emigrantų sudaryti stiprius ir aktyvius komitetus, kurie tos valstybės ar valstijos ribose apjungtų visus ten gyvenančius emigrantus ir užmegztų su to krašto Vyriausybėmis artimus ir draugiškus santykius, kad reikalui esant tų kraštų vyriausybės gintų visus emigrantų teises išsivadavimo iš okupanto reikalus.

Kad mes, pavertę tautos, turėtumėm ko daugiau savo pusėje atskirų valstybių vyriausybių vadovaujančių asmenų draugų, tuo mums lengviau ir geriau. Juk ta diena artėja, kad ir labai lėtai, bet ir ateis ir okupantas bus priverstas skaičiuoti su pavertę tautų reikalavimais ir viešąja pasaulio civilizuota nuomone.

Kur tas klausimas bus sprendžiamas, Jungtinėse Tautose ar kitose konferencijose? Juo mes furėsimės daugiau draugų ir simpatijų kituose kraštuose ir valstybėse, tuo mums bus lengviau ir drąsiau kovoti su tautų pavertę — okupantu.

Toks bendras Komitetas ar Taryba turėtų būti sudaryta iš visų Rusijos pavertę tautų, kurios šiuo metu gyvena laisvajame pasaulyje. Į Komitetą ar Tarybą turėtų būti išrinkta ar paskirta iš visų pavertę tautų emigrantų po kelis asmenis.

Komitetai ar Tarybos turėtų vadovauti ar pirmininkauti visų tautybių atstovai iš eilės, kas metai ar rečiau keistis pirmininkais, kad būtų visų tautybių lygios ir nepažeistos teisės.

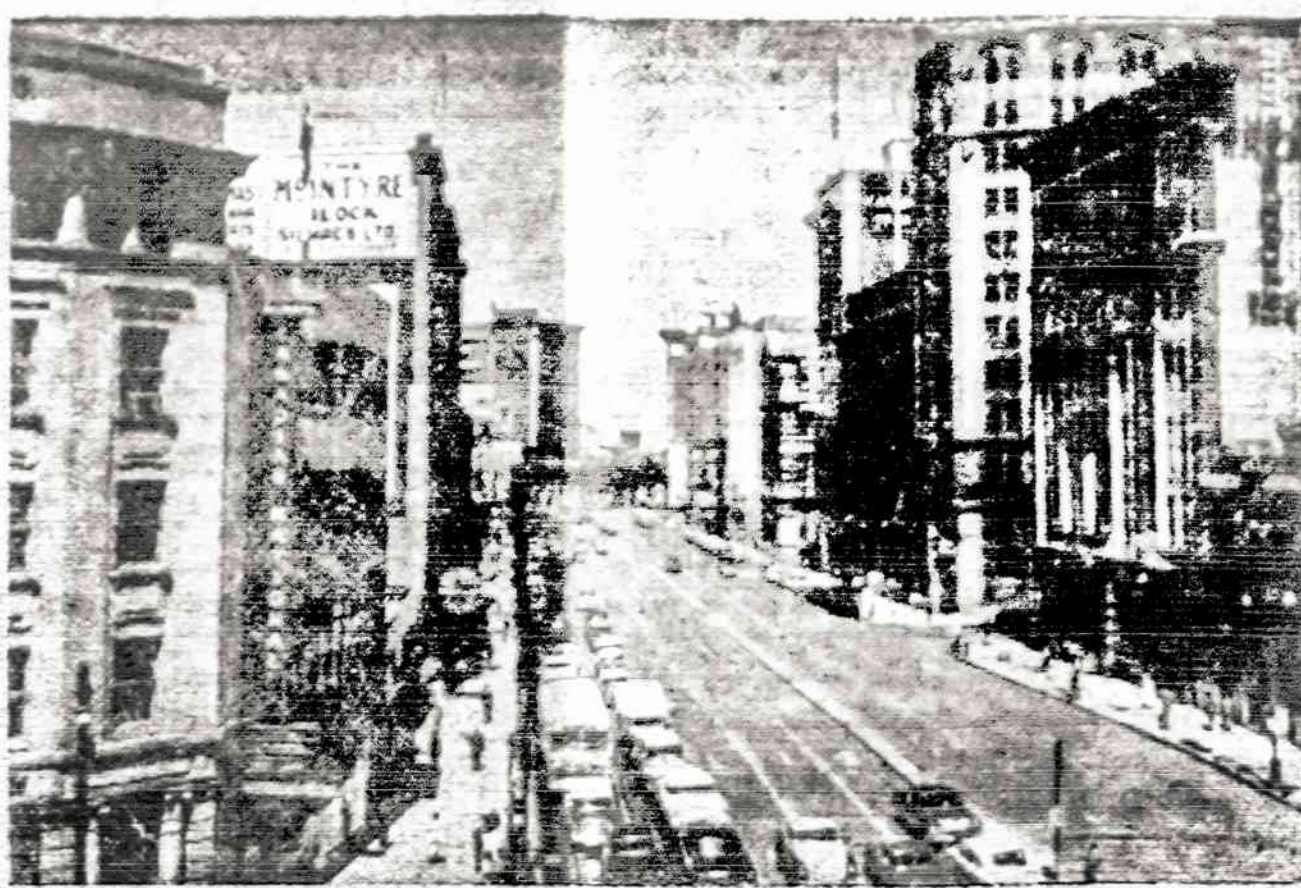
Sudarius tvirtais ir demokratiniiais pagrindais tokią tarybą, kurios galia apimtų visų tautybių emigrantus, kur jie be gventų, ir jiems duotų visus veikimo nurodymus — instrukcijas, kaip kovoti su savo priešu — okupantu, kuriais keliais ir būdais kova turi eiti. Sujungus visų pavertę tautybių emigrantus į vieną bendrą ir stiprią organizaciją, ji turėtų jau milijoną, o keliolika milijonų žmonių — kovotojų už savo teises ir laisvę.

Tai būtų didelio svorio ir didelio balso organizacija. Tuomet būtų galima drąsiai, be jokių kompromisų belstis ir į Jungtinių Tautų sąžinę ir laisvojo pasaulio valstybių vyrus. O iš okupanto reikalauti, kad būtų tuojau išvesta visos okupuotos kariuomenės iš okupuotų kraštų ir grąžintos pavertę tautom nepriklausomybės ir kita.

Bendrą kovodami, daug ką galėtumėm laimėti, kad ir aukštus muitus sumažinti ir juos visiškai panaikinti už dovanų siuntinius, siunčiamus okupuotose kraštuose savo vargstantiems broliams pagelbėti ir juos medžiaginiai paremti. Lankymus iki 30 dienų į pavertę ir okupuotus kraštus būtų galima jau senai iškovoti. Tuomet mes rimtai priverstume okupantą susirūpinti ir kalbėtis su Emigrantų Kovos Organizacija. Tik nesinausime ir burkinis į vieną ir kitą kovos organizaciją, kuri tikrai duotų daug daugiau naudos, negu iki šiolai kovojant pavieniu asmeniu ar pavertę tautų grupės. Alas turėtų šiuo reikalu susimąstyti, nes gyvenimas vietoje nestovi.

J. Kreivėnas

• Mažiausias britų kareivis John Rushworth tarnavo 2-jo Pasaulinio karo metu. Jis buvo tik 4 pėdų ir 3 colių ūgio, buvęs cirko nykštukas.

Kanada. Winnipeg miesto centrinė gatvė.

KUR YRA PETICIJOS?

S. m. birželio mėn. 5-tos dienos "Drauge" 132 Nr. ketvirtame puslapyje atspausdinta "Byla, kokios XX amžiuje neturėtų būti".

Tame rašinyje apskiai paminėta muziko Aloyzo Jurgučio šeimos pergyvenimai ir apie daromas pastangas, kad išgautų nuo Sovietinio Lietuvos okupanto leidimą Jurgučio žmonai ir dukrai išvykti iš "proletarinio rojaus".

Tam tikslui ir reikalui, paminėta, yra padaryta įvairiausių žygių, net įteikta Senatoriui Percy peticijos su 12.000 parašų! Reikia tik sveikinti tuos, kurie vienu ar kitu būdu užjaučia ir remia daromus žygius, kad Jurgučio šeimos drama baigtųsi kuo greičiau ir laimingai.

Viršminėtame straipsnyje irgi parašyta, kad "Pr. Budvytis surinko net 5.000 parašų." Tai tikras čempionas parašų rinkime.

Maž daug prieš keturis metus PLB (Pasaulio Lietuvių Bendruomenė) sujudo visame pasaulyje gyvenančius lietuvius, pavesdama lietuvių jaunimui, ant specialiai atspausdintų lapų — peticijų, rinkti parašus, kad įteiktų UN Generaliniam Sekretoriui, prašant Lietuvos išlaisvinimo. Ir kaip pati PLB skelbė per spaudą, kad buvo surinkta daugiau, kaip 150.000 parašų.

Čia reikia pažymėti, kad tas pats Pr. Budvytis, PLB virš minėtam peticijom surinko virš 46.000 parašų. Jis, nežinint, kad yra invalidas, (negali pa-eiti be dviejų ramsčių) bet užsidegęs dideliu patriotišku ryžtu, dienų dienomis ėjo ten, kur rinkosi žmonės, ar tai į didelių prekybų centrus ar prie sporto aikščių, ar prie parengimų salių, ar bendrai kur buvo didelis žmonių perėjimas. Jis prašė ir maldavo praėivių

parašo Lietuvos laisvės reikalui ir tokiu būdu jis surinko 46 tūkstančių parašų, įteikdamas pasirašytas peticijas Petriui Petručiui, kuris sakė įteiksis PLB-menei.

Tas, visame laisvame pasaulyje, lietuviško jaunimo užjaučia parašų rinkime buvo spaudoje maloniai atžymėtas, bet po to, toje pačioje spaudoje veik mirtina tyla, o dabar niekas nežino koks likimo susilaukė tos peticijos su 150.000 parašais! Tik vieną galima užtikrinti, kad JT Generalinis Sekretorius jų negavo. Nejaugi tos peticijos tapo sunaikintos? O gal pas ką beismantė ar kur garazė trunėja, o gal bendradarbiautojai su Lietuvos okupantu tas peticijas nukreipė į NKVD ar į kitą kokią rusų politinės policijos organizacijos nagus, kad pasiinformuotų, kas "ne su jais"?

Kaip ten bebūtų, bet mano manymu, PLB-nės bosai ir tie, kurie vienu ar kitu būdu tvarkė čia minimas peticijas su 150.000 parašų, turėtų duoti tikslų paaiškinimą apie jų likimą, nes tų parašų autoriai negali būti taip niekiškai vertinti ir dvasiniai apvilti! Reikia tikėtis, kad peticijos Jurgučio šeimai padėti neturės tokio ar panašaus likimo.

O aš, kaip vienas pasirašiusių, reikalauju tų, kurie Lietuvos išlaisvinimui peticijų neįteikė JT Generaliniam Sekretoriui, bet davė skirtingą paskirtį joms, tegu pasisako viešai, ką padarė su jomis ir kodėl?

Kivirnas Runimas

GYVYBĖ MARSE?

PASADENA, Calif. Mokslininkai sutinka, kad tai, ką Viding I rado Marso planetoje, gali būti tik Marso savotiška gyvybės forma, bet gali būti tik tai egzotinė chemija, nieko bendra neturinti su gyvybe.

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. KONCIAUS knyga

ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS

401 dideli puslapių, daug nuotraukų.
Kietai viršeliai \$4.00, minkštai — \$3.00.

Idomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtinui. Geriausia dovana globėjui, siunčiamam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knyga pasiūsiame adresuotai, jei prisiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 psl., kainuoja \$2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiantys laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

NETEISINGI ŽYDŲ KALTINIMAI

"Teviškos Ziburiuose" birželio 21 d. išspausdintas Lietuvos žydų Sąjungos Izraelyje pirmininko Jacobo Oleiskio straipsnis "Kadaise žydai gyveno Lietuvoje" ir liepos 8 d. Don Levino "Faktai kaltina".

Tuose straipsniuose dėl Lietuvos žydų naikavimo neteisingai kaltinama visa lietuvių tauta. Ne tik tie du žydai kaltina visus lietuvius, o mes iki šiol nesugebėjome išleisti rimtesnio veikalo, kuris tą klausimą objektyviai išnagrinėtų. Bet dar nėra vėlu. Reikėtų nors dabar toki veiklą išleisti. Juk medžiagos yra nemažai surinktos. Ilgas ta tema adv. L. Smulkščio rašinys, kaip lietuvių gelbėjo žydus, buvo išspausdintas Naujienose. Jį būtų galima papildyti. Be to, tokiu reikalui atsirastų ir autorių, ir leidėjų.

Be to, ir patys žydai turėtų suprasti, kad už kelių dešimčių metų veiksmus kaltinti visą tautą yra gryna nesąmonė. Negalima taip pat reikalauti, kad lietuvių būtų išgelbėję visus Lietuvos žydus iš baisių ir Hitlerio visoje Europoje suplanuotus diplomatinius santykius.

ty ir vykdytų žudynių, kai už žydo slėpimą taip pat grėsė mirtis. Pagaliau, ką gi pasakytų ir patys žydai, jeigu mes apkalbintume visą Izraelio tautą už tai, kad žydai Lietuvoje sudarė apie 70% pogriūties komunistų partijos narių, kad nemažas jų būrys su geleimis pasitiko okupanto tankus, kad pirmomis Lietuvos sovietinės okupacijos dienomis kai kurie žydų tautybės žmonės užėmė svarbius komunistinės valdžios postus, kad kai kurie jų tarnavo NKVD įtaigoje, kad kai kurie skaudžiai tardė ir kankino lietuvių politinius kalinius?

Taip pat dvasinės pusiausvyros ir objektyvaus apmąstymo stoka būtų dėl šių paskirų žydų elgesio apkalinti visą jų tautą, su kuria mes ilgus amžius broliškoje taikoje vieni greta kitų gyvenome.

Jeigu jau vadovautis tik neapvyktais ir kerštu, tai žydai turėtų reikalauti gal tris generacijas vokiečių tautos išnuodyti už Hitlerio ir jo padėjėjų darbus. Bet Izraelis šiandien su Vokietija yra užmezgęs net draugiškus diplomatinius santykius.

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daug gauti kaip SEPTYNIUS MILLIONUS dolerių savo apdraus tiems nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudę ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLABŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudos mokeskis \$2.00 1 metus.

SLA — knipos yra daugumoje lietuvių kolonij. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygėlę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkštai viršeliai, kaina \$2.00. Knygelė jums bus pasiųsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

Aleksandras Pakalniškis, MES GRĮŽTAME. Idomių jaunų dienų atsiminimai ir įvykių bei vietų aprašymai, skaitomi kaip romanas. 367 psl. Kaina \$5.

A. Pakalniškis, METAI PRAEITYJE. Netolimų įvykių prisiminimai laiko įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, suskirstyti į 12 dalių. 296 psl., kaina \$5.

Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gražiai viršeliais. 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštai virš. \$5.00.

Prof. Vaclo. Biržika, SENJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA. I dalis. 208 psl., brėž. — \$3.00, minkštai virš. — \$2.00. II dalis, 225 psl., brėž. — \$3.00, minkštai virš. — \$2.00.

Henrikas Tomas — Tamalaukas, LIETUVIŠKASIS PAMARYS. Pakalnės ir Labguvos apskritys su idomiais aprašymais, iliustracijomis ir dokumentacija. 338 psl., kaina \$6.

F. Kesionas, TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ. Trijų dalių Lietuvos partizanų buities romanas 292 puslapių. Kaina \$3.

Janina Naronė, TRYS IR VIENA. Jaunystės atsiminimai. 170 psl. \$3.00.

M. Gudelis, POVLIS MILERIS. Biografinis bruožas 232 puslapiai \$3.00.

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenei ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimėjus nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

TEL. 421-3070

Isteigos pletuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone HA 1-4100
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.00 per three months. Canada \$30.00 per year, other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
tris mėnesiams	\$8.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00
tris mėnesiams	\$8.00
viename mėnesiui	\$3.00
Užsienio:	
metams	\$31.00
pusei metų	\$16.00
viename mėnesiui	\$4.00
Užsienio:	
metams	\$31.00
pusei metų	\$16.00
viename mėnesiui	\$4.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00
tris mėnesiams	\$8.00
viename mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Laimėjo, bet nepasako — ką

Stasys Jukubka, nepajėgdamas Amerikoje gauti bendradarbių keturiems laikraščio puslapiams užpildyti ir negalėdamas pakomentuoti apie dabartinį gyvenimą rusų pavergtoj ir komunistų išnaudojamoje Lietuvoje, kreipėsi į pavergtos Lietuvos žurnalisto sąjungą, kad jam vasaros metu bent kiek padėtų. Ilgai laukti jam nereikėjo. Žinia pasiekė Lietuvos komunistų partijos centro komitetą, o šis įsakė parinktiems žurnalistams paruošti informacijas apie Lietuvoje praveistus penkmečių planus.

Visi žinome, kad šių metų pradžioje partijos pirmasis sekretorius Petras Griškevičius gerokai apibarė lietuvių komunistus, vadovaujančius žemės ūkio ir pramonės svarbioms šakoms, už penkmečio plano blogą pravedimą. Neišpildyti uždavymai, padaryta labai daug broko, sunaudota daugiau energijos, negu reikėtų ir pagaminti trečios rūšies produktai.

Pirmąjį straipsnį atsiuntė "tarybinės" Lietuvos žurnalistas Vidmantas Urbonas, Grinkiškyje gimęs jaunas komunistas, praėjęs Vilniaus universiteto žurnalistikos kursus ir tinkamai pataikydavęs rašyti Valtiečių laikraštyje. Radviliškyje mokslus ir partinį stažą ėjęs partinis laikraštlininkas 1967 metais laimėjo partinę premiją už "Paliekam žemėje pėdsakus." Kaip kiekvienas tarybinis žurnalistas pirma privalo keltis metus tarnauti cekoje ir padėti okupantui apvalyti kraštą nuo nepageidaujamo elemento, taip ir Vidmantas Urbonas, rašydamas apie "paliktas pėdas žemėje", aprašinėjo savo ir savo bendradarbių patirtį. Urbonas, nekreipdamas dėmesio į Griškevičiaus neigiamą nuomonę apie penkmečius planus, savo straipsnį pavadino "Didžiųjų laimėjimų programa." Lietuvoje Urbono straipsnis nebūtų praėjęs, bet Jukubkos Vilnės skaitytojams jis geras. Be visos eilės kitų propagandinės, bet ne gyvenimo tikrovės dalykų, Urbonas tame rašinyje rašo:

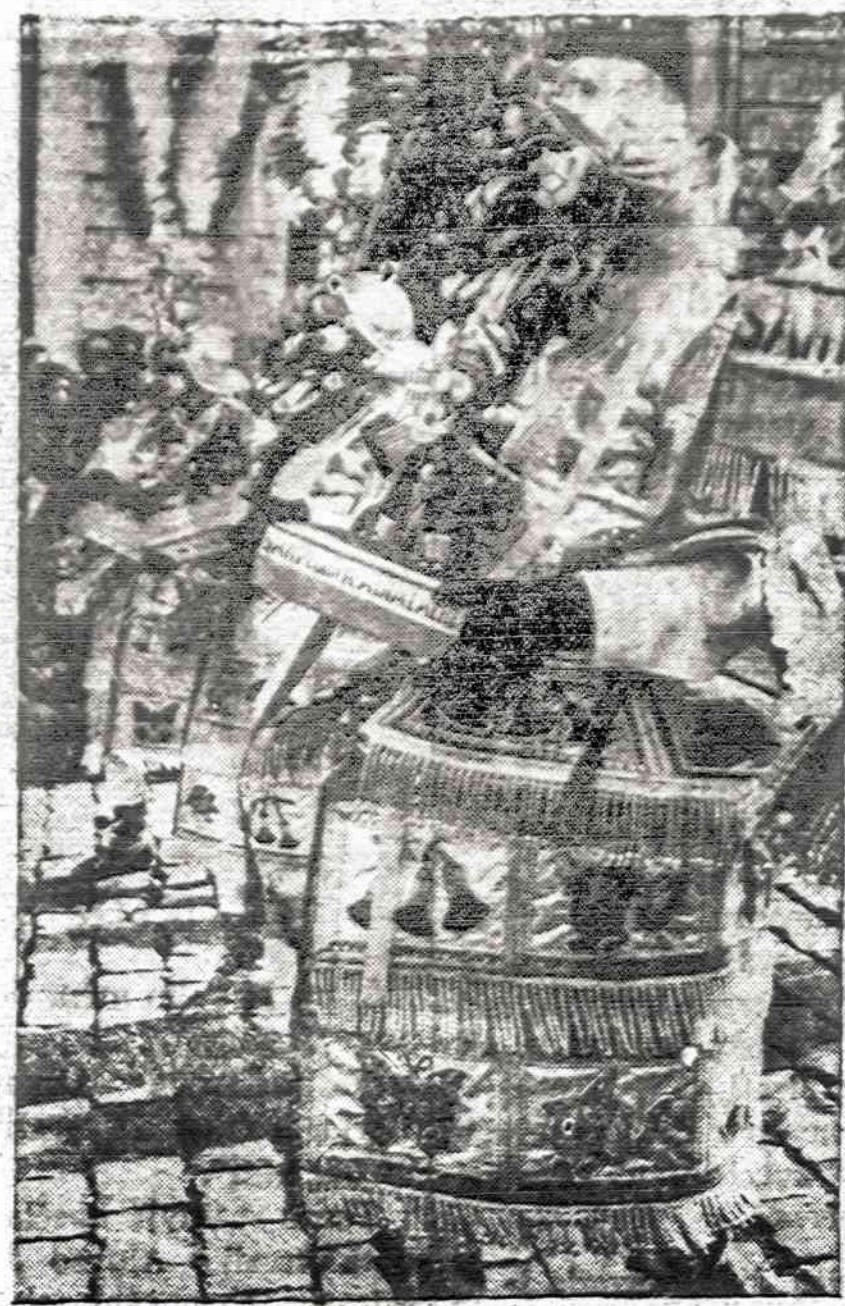
"Lietuvos komunistų partija, vienas iš TSKP Rusijos kovinių būrių, nuosekliai vadovaudamasi marksizmo — leninizmo mokslu, visose liaudies ūkio šakose ir žmonių materialinio bei kultūrinio gyvenimo srityse vykdė politiką, kuri davė daug gražių išpildimų laimėjimų. Ar neįdomu, pavyzdžiui, prisiminti, kad 1975 metais respublikos pramone vien per aštuonias dienas pagamindavo tiek produkcijos, kiek jos buvo gaminta per visus 1940 metus. Buržuazinė propaganda, ypač antitarybinė emigrantų spauda, kiekviena proga stengiasi prisiminti buržuazijos valdybos Lietuvos laikus, ta proga bandydama įrodinėti, jog, esant individualiam ūkiui ir privaciai nuosavybei, Lietuva gal būtų pasiekusi dar geresnių rezultatų. Juokingos kalbos! Giliai prasiškęs užsienio kapitalo interesai vertė laikyti Lietuvą pigių žemės ūkio produktų tiekėju, pramonės realizavimo rinka ir plėtoti tik tokia pramonė, kuri apdorotų žemės ūkio žaliavą. Neatsitiktinai rašytojas Petras Cvirkas su skaudžia ironija yra rašęs kad Lietuva į užsienį galėjo eksportuoti "tik grybus, apynius ir šėšų kapius". (Vilnis, 1976 m. rugp. 13 psl.)

Urbono rašinį Vilnės skaitytojai skaitys, bet ar jie supras, tai jau kitas dalykas. Urbonas vartoja labai jau aukštą "marksizmo — leninizmo" kalbą, suprantamą tik-tai Kapsuko universitetą baigusiems mokslinčiams, bet keli likę Bridgeporto seneliai ir Mičigano šiaurėje gyvenantieji fermeriai jo straipsnio nesupras. Straipsnio paibaiga jiems bus aiškesnė. Tikslai jie stebės, kaip čia galėjo atsitikti, kad jau gerokai po Cvirkos mirties ir Lietuvoje jau bent 20 metų veikusiai "komunistinei santvarkai" ir "kolchozinei sistemai" vis dar buvo tebesiunčiami "džiovinti grybai". Iš Amerikos siuntė į Lietuvą drabužius, maistą, batus, medicinos priemones, puspažiams odas, armonikas, "babuškas", o iš Lietuvos atėdavo keturkampės medinės dėžutės su džiovintais grybais. Vienas kitas fermerys gaudavo ir Lietuvoje augintų apynių alui daryti, bet komunistams okupavus Lietuvą šėšų kapių jau neeksportavo. Neteko girdėti, kad bent vienas lietuvis būtų iš pavergtos Lietuvos gavęs šėšką ar šėškos kapių.

Jeigu būtų galima patikėti Petru Cvirką, tai šitas eksportas, rusams pavergus Lietuvą, buvo nukreiptas į rytus. Petras Cvirkas, kaip žinome, buvo geras pasakotojas. Iš menko avinėlio jis galėjo vežimą priskaldyti ir net knygą parašyti, bet kad jis būtų linkęs studijuoti ir atkreipti dėmesį į krašto ūkį, tai to nei vienas negalės tvirtinti, kuris bet kiek Cvirką pažino. Kad Cvirkas galėjo tokį dalyką parašyti, tai tikime, nes jis galėjo bet ką parašyti, bet žurnalistikos mokyklą baigęs "tarybinės" Lietuvos ekonomistas, specialias penkmečių planų studijas padaręs, galėtų vadovautis Cvirkos rasta, tai, parodo, kad jis apie ekonomiką mažai tenusimano. Ekonomistams tenka ilgus metus studijuoti, kad turėtų šiokią tokią nuovoką apie pagrindines ekonomikos sąvokas, o kiekvienas Cvirkos draugas žino, kad prie studijų jis nebuvo linkęs. Jam buvo smagiau sueiti, gerą kampaniją padainuoti, stikluoką išmaukti, bet ekonomiką studijuoti — ne Cvirkai.

Ekonomistas Vidmantas Urbonas, savo žinių šaltiniu pasirinkęs tuščią plepi, padarė didelę klaidą. Gal Kapsuko universiteto profesoriai ir leidžia tokią klaidą padaryti, bet kokia laisvojo pasaulio kolegija tokios klaidos jam neleis. Nevykusiu šaltiniu pagrįstas raštas, visa jo darba sugadina. Be reikalo šitokiomis priemonėmis jis bando seną amerikietį apgauti, be reikalo partijos centro komitetas jam mokės už nevykusį straipsnį.

Ekonomistas Vidmantas Urbonas, savo žinių šaltiniu pasirinkęs tuščią plepi, padarė didelę klaidą. Gal Kapsuko universiteto profesoriai ir leidžia tokią klaidą padaryti, bet kokia laisvojo pasaulio kolegija tokios klaidos jam neleis. Nevykusiu šaltiniu pagrįstas raštas, visa jo darba sugadina. Be reikalo šitokiomis priemonėmis jis bando seną amerikietį apgauti, be reikalo partijos centro komitetas jam mokės už nevykusį straipsnį.

Kiekviena meta Bolivijoje, La Paz mieste, ruošiamas didelis šokėjų šventė, kuri vadinasi "Galingojo Jėzaus šventė". Boliviečiai sutraukia į šventę visus, ramius gyventojus ir triukšmadarius, vadinamus matrakus, kad dalyvautų šventėje. Bolivija yra atskirta nuo jūros ir tarpautinio susisiekimo. Jie nori laisvo uosto.

J. ŠARAPNICKAS

SLA 59 SEIMUI PASIBAIGUS

(Tiesinis)

Aleksas Gurinas buvo mūsų valstijoje veterinarijus. A. Gurinas buvo labai sumanus savo specialybėje ir malonaus būdo. Už tai ir buvo vadinamas.

Mūsų gerasis daktarelis

A. Gurinas turėjo aptarnauti plačias apylinkes ir dėl daug darbo dažnai būdavo ir nakties metu, be miego vykdavo kam būtinai būdavo reikalinga pagalba. A. Gurinas dirbo ir su jaunais ūkininkais. Mokė juos kaip reikia sumaniau paruošti dirvą augmenijai. Ragino auginti veislinius gyvulius. Juos parūpindavo, prižiūrėdavo ir patardavo kaip reikia maitinti. Stengėsi padėti kiekvienam ūkininkui ir mažžemėiui. Norėjo, kad pagrazėtų lietuvių ūkis, tuomet pačiu ir visa Lietuva. Buvo kooperatininkas, nes žinojo, kad kooperatyvai yra naudingi krašto ūkiui.

Ponia Gurinienė taip pat kooperatininkė, malonaus būdo, nuosirdi valinga. Ir dabar atvykusi į Ameriką sunkiai dirbo, siuntė siuntinius iš tik giminių, bet ir ylaikiškais, išlikusiais gyvyms po antrojo karo. Ji ne gimė ylaikiškiai, tik būvė pažįstama. Tu asmenų net giminių, gyvenamieji gerioje

Amerikoje neprisirengia pasiųsti siuntinio.

1940 m. rusiškajam komunistui okupavus Lietuvą, Gurinai buvo įtraukti į sąrašą išvežimui į Sibirą. Už ką? Gi Gurinai nedalyvavo jokiame politikoje? Ar už tą gerasirdiskumą, kad eidamas savo pareigas gelbėjo žmonėms, mylėjo savo gimtą kraštą, Lietuvą? Gurinai išliko neišvežti vergo darbams ir mirėčiai į Sibirą dėka lietuvių, buvusio komunisto prieš rusams okupavus Lietuvą, kuris Gurinams slapta pranešė, kad pasišalintų iš Ylakių.

Buvo Ylakiuose ir daugiau nusivylusių buvusių komunistų prieš rusams okupavus Lietuvą. Izidorius Petrauskas iš Baltrikų kaimo, nes jis mėgino užtauti areštuojamus ūkininkus. Izidorius Petrauskas mažžemė tų vaikų. Buvo gabus moksle, bet pateko į komunistų pinkles ir apie 10 metų buvo paskomas, bet besislapstant sulaukė rusų okupacijos. Mažai, kad I. Petrauskas turėjo turėti partijos bilieta, nes jis nuryko į Ylakius, į kompartijos būstinę ir pareiškė protestą už ūkininkų areštus. Sekančią dieną Izidorius Petrauskas dingio ir ne gimė nesuradė kur buvo nuėtas. Taip pat ir su siuvėju Va-

lančausku iš Ylakių miesto ir kitais, kurie mėgino tik prasizinti prieš rusišką komunistą. Tada ir buvę komunistai, sekandą dieną būdavo išvežti ir nužudyti. Pas p. p. Gurinus svečiavaus beveik visą parą ir tas laikas taip greit bėgo, negalėjome nė pajusti, kai besikalbant pasibeldė duris mano puseserė Dėlara Zebrauskaitė vežti mane pas tetą Zebrauskiene. Taip ir teko atsivieškinti su senais pažįstamais, buvusiais keliolika metų Ylakiuose ir iš tų laikų nuosirdžios draugystės. Šiandien esame kaip tikri gimines. Dėkui p. Gurinams už globą ir valses.

Liepos 10 d. suruošė valses teta Ursulė Bobelienė. Esu laimingas, kad mano tėtos, pusbroliai ir pusseserės nėra palankūs Lietuvos okupantui rusiškajam komunistui. Iš visos savo gausios giminės gaunu užuojautos dėl brolių nužudytų okupuotoje Lietuvoje ir kenčiančių Sibire. Liepos 10 d. 11:30 turėjau vykti į Čikagos autobusų stotį ir grįžti atgal į Kanadą. Reikiu padėką giminėms už globą ir valses. Taip pat kamynams ir draugams už valsingumą.

Skaitykite ir remkite Naujienas!

(Pabaiga)

Panaikins paroles federal kaliniam

ATLANTA. — Teisingumo departamentas studijuoja rekomendacijas panaikinti paroles federalinių kalėjimų kaliniams, nustatyti, kad atsidėtų pilną laiką, kaip teismo nuspręsta, pasakė JAV vyriausias prokuroras Edward H. Levy Amerikos teisminių metinėje konvencijoje, kurioje dalyvavo 15,000 advokatų, teisėjų ir 40 Britanijos advokatų, baristerių ir solicitorių.

Rodezijos eilė?

UNITARI — UPI pranešimu, Juodosios Afrikos karinio jėgos iš Mozambiko pusės trečiadienį iš artillerijos apsaudė šį pasienio Rodezijos miestelį "atkerštinimui" už Rodezijos "karštą žygį" prieš marksistų valdomos Rytų Afrikos valstybes. UPI praneša, kad Rodezijos miestelį bombardavo nuo 1972 metų, kada juodieji nacionalistai pasiskelbė nuversia baltųjų mažumos valdžią Rodezijoje. Nuo to mirtarais ir raketomis trečiadienį auštant apsaudymo kiek nukentėjo tik viena moteris, bet Johannesburg Star jau spejo Rodezijai Vietnamo karo dalia.

PAVASARIS EINA KARPATŲ KALNAIS

Rašo Dan Kuraitis

DUBČEKĄ SUMUSĖ IR PREMJERU PAKVIETĖ

Rugpjūčio 27 dienos popietę Pragos žinių agentūros pranešė, kad prezidentas Svoboda ir premjeras Dubčekas tariasi su sovietų valdžios atstovais. Nei pirmasis, nei antrasis nebegrižo į Čekoslovakiją, bet žinių agentūros praneša, kad Maskvoje jiems pavyko susitarti su rusais keliais pagrindiniais dalykais.

Žinių agentūra pačiu svarbiausiu susitarimo punktu skaitė šį: "Sovietų valdžia prižadėjo pamažu atšaukti sovietų karo jėgas iš Čekoslovakijos".

Trumpas pranešimas nesakė, kada ir kiek jėgų rusai atšauks iš Čekoslovakijos, bet jau pats princ-

pas buvo pripažintas. Rusai manė, kad šiuo pareiškimu bus palaužtas čekų pasipriešinimas. Jiems atrodė, kad čekų didžiausias pasipriešinimas buvo sovietų kariams, todėl jie ir reikalavo juos atšaukti. Maskva manė, kad pranešus žinią apie sovietų karo jėgų atšaukimą, tuo galės apraminti čekus.

Bet šis pranešimas veikė čekus atvirkščiai. Jie nenorėjo, kad sovietų valdžia atšauktų kareivius pamažu. Čekai norėjo, kad juos atšauktų tuojau, be jokio atidėjimo. Jie nepaliko ramybės nei vieno sovietų kareiviui. Bet kur sutiktas sovietų karys tuojau buvo klausimas, kokio bieso jis čia atėjo. Čia ne Rusija. Čia Čekoslovakija, ne Rusija, kurio galo tu čia ieškai?

Visi rusų tankai Pragoje buvo išmialiovoti baisiausiais žodžiais ir paveikslais. Daugiau sovietų tankų turėjo Hitlerio svarbius ženklus. Sovietų karius vadino hitlerininkais.

Bet Pragoje pasitaikė ir kuriozų. Vienam sovietų kareiviui buvo liepta važiuoti namo, ir jis pradėtas kloti, tai jis atsakė:

- Aš ne rusas, kodėl tu mane siunti Rusijon.
- Tai kas tu toks esi? — jis buvo paklaustas.
- Aš esu lietuvis. — jis atsakė čekams.
- Tai kurio galo tu atsiradai Čekoslovakijoje, jeigu tu lietuvis?
- Aš čia neatsiradau, mane čia atsiuntė, — buvo atsakymas.
- O kas tave čia siuntė?
- Mane čia siuntė sovietų valdžia, — buvo atsakymas.
- Jeigu tu lietuvis, tai kodėl tu klausai sovietų valdžios? — jis buvo paklaustas.
- Todėl, kad Lietuvoje yra sovietų valdžia. Lie-

tuvos sovietų valdžia mane paėmė tarnybon ir atidavė rusų sovietų valdžiai.

— Tai kodėl tu leidai Lietuvos sovietų valdžiai atiduoti rusišką valdžiai? Reikėjo kovoti, kad būtų lietuvių sovietinė valdžia, kuri neklusėtų rusiškoms sovietinės valdžios. Mes kovojame...

— Tai gerai, kad jūs kovojate, bet mes neturėjom progos kovoti...

— Jūs juk būvot nepriklausomi... Lietuva buvo nepriklausoma...

SOVIETŲ KAREIVIAI MIZERISKAI ATRODĖ

Čekoslovakijon atsiųsti sovietų kareiviai labai mizeriskai atrodė. Paprastų kareivių, praleidusių tankuose po tris ar keturias dienas, drabužiai buvo panašūs į maišus, susisukę, susiraukšlėję ir labai prakaituoti. Kareivių batai taip pat labai blogai atrodė.

Kai čekai užkalbindavo paprastus kareivius, tai rusai susikonfuzdavo. Jie nežinojo, ką čekams atsakyti. Čekai studentai, ypač mergaitės, norėjo patirti, ką kareiviai žinojo apie invaziją. Kiekvieno vis klausdavo, kurio galo jis čia atvyko. Atsakymai buvo labai įvairūs, bet dauguma sovietų karių tikėjo, kad Čekoslovakijai susidarė pavojus iš vokiečių. Jie buvo įtikinti, kad vokiečiai fašistai, karšu su viduje dar esančiais fašistais, norėjo padaryti perversmą visame krašte ir vėl pavergti čekus.

Kai mergaitės juodavo iš šių naičių sovietų kareivių aiškinimų, tai rusai nežinojo, kas daryti. Dar arčiau būdavo sovietų armijon paimtiems nerusams. Kaip į čekų rankas patekę lietuviai aiškinosi — tiesiog juokinga, bet panašion būklėn buvo patekę ir ukrai-

niečiai, gudai, rytų provincijų lenkai, gruzinai, ir kiti rusų pavergtų tautų vergai.

Sovietų valdžia ėmė karo tarnybon visą okupuoto krašto jaunimą. Tokiu būdu į sovietų armiją buvo patekusių ukrainiečių, gudų, gruzinų, kabašdinų ir kitų tautų žmonių. Tokius čekai agituodavo, iš jų juokdavosi, jiems liepdavo važiuoti namo. Juos įtikindavo, kad rusų karo vadai juos apgavo, kad čekams negresė joks nacių ar kitokių vokiečių perversmas. Bet svarbiausia, kad pats Dubčekas nebuvo fašistas, ar patsidavęs agentas, bet kovotojas už čekų tautos laisvę. Jis priklausė komunistų partijai buvo pirmasis jos sekretorius, ir nenorėjo, kad rusai vežtų čekų pagimintus prekes, nemokėdami nei kapeikos.

—Tu turi reikalauti, kad tave paliktų karo tarnyba eiti Ukrainoje, o ne Čekoslovakijoje, — aiškino mergos sutiktiems ukrainiečiams. — Jeigu tu rusų neklausysi, Rusijon nevažiuosi, bet karo tarnyba eisi patioje Ukrainoje, tai mes nieko tau nesakysime, o dabar galime pasakyti, kad pats, būdamas rusų vergas, nori jiems padėti pavergti ir čekus. Kovojantiūs už gimtinio savo krašto laisvę.

Nieko ukrainietis negalėdavo čekams atsakyti, nes jis buvo žymiai mažiau apsiskaite... Jis tiksliai žinojo, ką jam sovietų karininkai įsakydavo. Iš viso, sovietų kariai buvo mažai apsiskaite. Jie nesiorientavo, kas pasaulyje darėsi. Jie buvo maitinami melaginga partijos vadų paruošta propaganda, todėl apie tikrą gyvenimą laisvajame pasaulyje jie nieko nežinojo. Čekai juokdavosi iš rusų kareivių.

(Būs daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS

2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligoninė pagal susitarimą.
Jei neatšiepia, skambinti 374-8004

DR. C. K. BOBELIS

INKSTU IR ŠLAPIMO TAKU
CHIRURGIJA

Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET

Ofis: HEmlock 4-5449
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, trečiadieniais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika

Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.

VALANDOS: 9-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2721 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

5132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatšiepia, skambinti MI 3-0001.

TEL. - SE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYSE AKIU, LIGOS

3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS

489-4441 561-4605
ODOS LIGOS - CHIRURGIJA

1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Telefonas atsakomas 12 val.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9861

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGU SPECIALISTAS

2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet
tik susitarus.

Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTU, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 775-2880

Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERU ligos

Ofis: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradieniais, trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandai - Speciali pagalba kojoms

(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 8-8. Seštadieniais 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

GELININKAS

Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausias būdas ir vaivada. Toliau
piu papuošimui ir sezoninės
kapamės gėlės.

ROY R. PETRO (PUTR) (AS)
DAUBARU SONUS

5525 So. Harlem Ave. - 586-1220

REMIKITE TUOS BERNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOSE"

MAGDUTES MARGUMYNAI

Naudingi patarimai ir
įdomūs dalykai

• Jei naktį grįžote į namus ir
bute pajutote aštrų dujų arba
gazo kvapą, nedekite elektros,
nes jungiant dažniausiai būna
kibikštis, kuri gali sprogdinti
oro ir dujų mišinį. Taip pat rei-
kia atsargiai elgtis su vab-
džiams naikinti ir kitokiais su-
spausito oro purkštuvais, nes jų
ir oro mišinys dega, o kartais
ir sprogstą. Yra pasitaikę, kad
purškiant vabzdžius, pasislė-
pusius elektros mygtukuose ir
štepeliuose, sukeliama gais-
ras su dideliu pavojum apdegti
purškėjui.

• Labai taukuota ir pridėgu-
si kepimo krosnis greitai ir leng-
vai kempine išsivaloma palai-
kius per naktį kugeliui kepti ar
panašią skardinę su vandeniu
ir 2 šaukštais amonijos jame.

• Jau ankstyvais viduram-
žiais europiečiai gerdavo kaka-
vą, maišydami jos miltelius su
cukrum ir karštu vandeniu.
1819 m. šveicaras F. I. Cailler
išrado priemones šiuos dalykus
atitinkamoje proporcijoje ge-
rai išmaišyti. Ta mašinėlė į ga-
lino padaryti pirmasias šoko-
lado plyteles arba luitus 1875
m. Kai šveicarai šokolado gamy-
bai vietoje vandens pradėjo
naudoti pieną, buvo visuotinas
pasiskelimas. 1913 m. šveicarai
ištobulino šokolado ir saldai-
nių gamybą, viduryje dedant
tam tikslui paruoštus vaisius,
riestus ir kitokius skanumy-
nus.

• Morkos, kaip ir burokėliai,
daugeliu atvejų verdamos su
žievelėmis, žievė labai leng-
vai nusiima - morka, tiesiog
išnyra.

• Rinkimaisiais metais pasi-
taiko daugiau anekdotų apie
kandidatus ir politikierius. Štai
vienas: Pralaimėjęs pirminius
rinkimus kandidatas sakė, kad
jis yra patenkintas, nes nere-
ikės pildyti tų neišpildomų pa-
žadų, kuriuos pradžioje savo
kalbos. Tas kandidatas buvo
paskelbtas sąžiningiausiu metų
žmogumi...

• American Automobile As-
sociation duomenimis šiemet
keliaujančių atostogautojų po-
rai dienos išlaidos yra sekan-
čios: \$24 už maistą, \$25 už
nakvynę ir \$5 benziniui kiek-
vienam 100 mylių. Taigi dviejų
kartu atostogaujančių keliau-
tojų išlaidos yra padidėjusios
visa 10 dol., lyginant su praėitų
metų kainomis.

Kas išrado kavą?
Jau anksčiau esu rašiusi, kad
lietuviai kavą dėl kontraversi-
nių sąvybių vadindavo velnio
gėrimu. Tai kas ją išrado?

Tikėsite ar ne - kavą išrado
arba atrado ožkos. Senų senų
vėję vienas piemuo nuginė sa-
vo ožkos bandą į Etiopiją. Jos
rado ten medelius su lapais ir
uogomis, kurias jos ragavo, o
patikus - edė. Piemuo paste-
bėjo keistą savo ožkų elgesį, jų
neramumą ir nemigą. Jis taip
pat tas uogas pradėjo ragauti
ir valgyti, o atėjus naktčiai, kaip
ir jo ožkos, negalėjo užmigti.

Taigi, pirmą pirmiausia ka-
vą valgė. Paskiau iš jų darė vy-
ną ir tik labai pradžioje apie
1200 metus vėrė kartų gėrimą
- kavą.

Kai kava pateko į Angliją, tai
ją pamėgo darbininkų klasė,
iki tol darbe naudojusi degtinę,
kuri tiesiog privargindavo dar-
buojančius, jų šeiminius ir
šeimas. Gi kava veikė atvirkš-
čiai - juo daugiau geri, tuo dau-
giau energijos atsiranda.

Airiska kava atsirado ne Ai-
rijijoje, bet Prancūzijoje. Pran-
cūzai negalėjo gerti stiprios ai-
riskos degtinės, todėl maišė ją
su kava.

Šiandien amerikiečiai išgeria
per dieną 380 milijonų puodukų
kavos ir turi daug neoficialių
kavai pertraukų ir daug nesu-
kailtų nemigų naktų.

M. Miškinytė

Anglijos - Britanijos Lietuvių Klubo piknikas

Š.m. rugpjūčio mėn. 8 d. Chi-
cago Anglijos - Britanijos L.
Klubu v-ba Vyčių salė su rengė
pikniką. Šią vasarą šioje vieto-
je buvo keli piknikai. I visus
atsilankę po daug svečių, bet i-
ši gal daugiausiai. Klubo narių
ir svečių buvo per 200. Visų
nuotaika buvo gera. Buvo ma-
lonu pamatyti artimus veidus
ir pasidalinti vasaros išpučiais.
Buvo užtektinai gausiai gero
maisto, kurį paruošė ir parda-
vinėjo ponios: I. Paulauskienė,
Kurienė, Straznickienė ir Čer-
naušienė. Jos išpardavė, ką
tik turėjo.

Prie įėjimo maloniai svečius
susitikė J. Palubeckienė su
savo dukrele. Laimėjimai buvo
labai gausūs.

Svečiai vėlyvą vakarą geroje
nuotaikoje skirstėsi namo.

Klubui vadovauja VI. Palu-
beckas.

PAKISTANAS IR ATOMINĖ JĖGAINĖ

TEHERANAS. - Amerikos
valstybės sekr. Kisingeris, besi-
lankydamas Irane, buvo užsu-
kęs ir į Pakistaną. Pakistanas
nori gauti Amerikoje atominės
jėgainės įrengimus ir taipgi gin-
klų bei ekonominę pagalbą. Se-
kret. Kisingeris Pakistano vy-
riausbei aiškiai pasakė, jei no-
rite gauti ekonominę pagalbą,
kuri 1977 m. siektų \$200 mil.,
ir dar ginklų, tai pirkdami ato-
minę jėgainę turite sutikti su
JAV statomomis sąlygomis.

Spėjama, kad jėgainės reika-
lūs susitarimo neprieita. Vien-
kart Prancūzija pradėjo kaltinti
Kisingerį, kad jis spaudžia Pa-
kistaną nepirkti Prancūzijoje to-
ką pat atominę jėgainę.

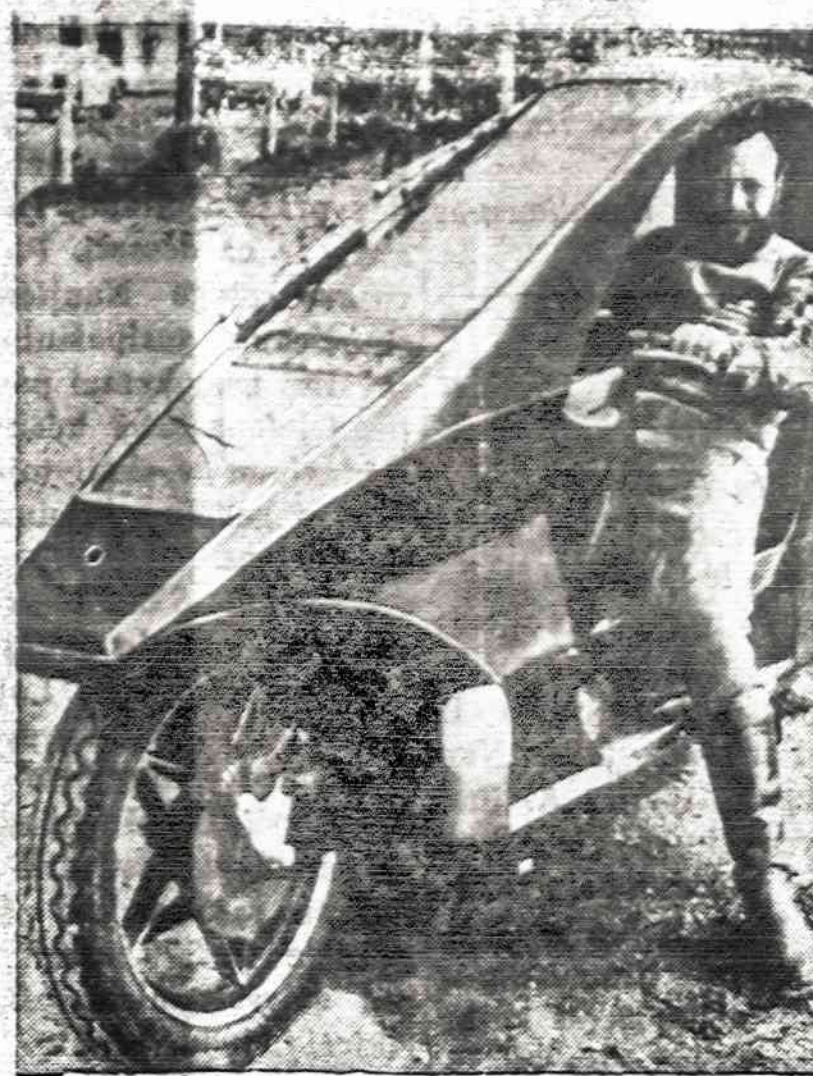
Amerikos pareigūnai teisinai-
si, sakydami, kad Prancūzijos
atominių jėgainių saugumo rei-
kalavimai nėra pakankami. Ame-
rikos naujais kongreso priimtais
įstatymais, atominės jėgainės nei-
joms žaliavos negali būti parduo-
damos bei dovanojamos, jei ne-
turima pakankamo tarptautinio
reikalavimo saugumo.

GROBIKAI HARRISAI KALT.

LOS ANGELES. - Kaltina-
mųjų Harrisų byloje prisiekū-
sių teismas rado juos kaltais
plešikavime, grobų žmoneis ir
nusikaltimų grobų įstatymams.
Jie bus baudžiami iki 5 metų ka-
lėjimo bausme. Tačiau jie galė-
jo būti teismo pasodinti į kalė-
jinį iki gyvos galvos už plešik-
avimą, jei plešikavimo veiks-
mas būtų buvęs pripažintas pir-
mojo laipsnio nusikaltimu.

Symbiozinės armijos nariai
William ir Emily Harrisai dar
tūrės atskirą teismą už pagro-
binį laikraščio leidėjo dukters
Patricijos Hearts.

Bausmės dydį šioje pirmoje
Harrisų byloje teisejas paskelbė
rugpjūčio 30 d. Harrisų gynė-
jas E. F. Weinglass žadą skystis
aukštesnei teismo instancijai.

Britai pastatė tokį motociklą, kuris nebijo nei vėjo,
nei lietaus. Britai jį pavadino "Quasar". Paveiksle ma-
tome barždošį, jau bandantį naują susisiekimo prie-
monę.

MŪSŲ SPAUDOJE

Apie tamsos diktatūrą

Visą kibirą šalto vandens ant
karštų galvų Helsinkio konfe-
rencijos "žmogaus teisių ir ide-
jų apsaikimo" garsaus dekla-
ravimo entuziastams užpila Ke-
leivis savo Nr. 80 laidos veda-
majame "Tamsos diktatūra".

Vedamasis pradėdamas:

Daug Tarybų Sąjunga ir ta-
rybinė santvarka turi priešų -
ir įsivaizduotų ir tikrų. Komun-
istinėmis terminaisariant, tai
vis - "reakcionieriai", "revi-
zionistai", "renegatai", amerikie-
tiškieji imperialistai", "buržu-
aziniai nacionalistai", "atplai-
šos", o visus į vieną antitarybinį
frontą surikiavus - "kapitalis-
tinis apsupimas".

Bet faktai rodo, kad patsai di-
džiausias rusiškąjį ortodoksinių
komunizmo priešas yra šviesa.
Šviesa, sklindanti iš cenzoriaus
ranka neprismaugto kūrėjo kny-
gos. Ir tokios knygos sovietų
imperijai keliama baimė yra,
tur būt, didesnė net už tą visą
"kapitalistinį apsupimą".

Tiesa, knygos ir caro Rusija
bijoję ir nekentę. Ypač lietuviš-
kos, šviečiančios liaudį ir žadi-
nančios tautinę samonę. Juk tik
pakanka prisiminti spaudos drau-
dimo gadynės aną rusiškąją
"tamsos diktatūrą".

Na, sakykime, tai buvo seniai.
Šiandien norėtumėte tikėti, kad vi-
sa tai jau tolimai ir negrįžtan-
ti istorija. Kartais jau beveik ir
tikime. Kai kas įprastai net į entu-
ziazmo kvaitulį.

Tam entuziazmui atvėdinti
pateikiama pasikalbėjimas su
Algimanto Mackaus knygu lei-
dimo fondo vadovu Gintautu Vė-
žiu, "tikrai šviesios kultūrinės
institucijos šviesios žmogumi. Ne
kokių ten piktybinių antitarybi-
nių "reakcionierių". Ir skai-
tome:

"Siūniu fondo leidinius porai
Lietuvos bibliotekų ir porai žmo-
nių, kurie turi teisę juos gauti.
Noriu pažymėti ir pabrėžti, kad
paprasti žmonės pastu negauna
jokių Amerikoje išleistų lietu-
viškų knygų ir spaudos (nebent
"Vilnius" ar panašių komunis-

tinų leidyklų), kad bibliotekų
kartotekose tos knygos irgi ne-
pažymėtos ir liaudžiai nepriei-
namos. Net ir tokių rašytojų,
kurių knygos buvo Lietuvoje iš-
leistos (Kazys Almenas, Algi-
mantas Mackus, Marius Katiliš-
kis), kitos knygos, išleistos Ame-
rikoje, pastu į Lietuvą priva-
tiems asmenims nenuveina. Šis
antrasis spaudos draudimas jau
tesiasi nuo 1945 m. Ir, nežinint
gražių kalbų apie kultūrinį ben-
dradarbiavimą ir Helsinkio kon-
ferencijos žmogaus teisių ir ide-
jų pasikeitimo garsų deklaravi-
mą, nerodo jokios tendencijos
užsibaigti ar bent palengvėti...
Mūsų knygos, oficialiais keliais
siunčiamos į Lietuvą, patenka į
oficialius bibliotekų skyrius, kur
be specialaus leidimo niekas ne-
gali jų paskaityti ir pasiskolin-
ti".

Taigi, ne tik žmogus, bet ir
knyga už kalėjimo virbų! Nes
tikrai Kremliaus bonzos žino,
kas leistina jų pavaldiniams
skaityti, mąstyti ir gal net sap-
nuoti.

Argi tai vėl ne tamsos dikta-
tūra?

Dėl to mes nekaltiname lietu-
vių, ten gyvenančių antrąją
spaudos draudimo gadynę. Juos
galime tikrai giliai užjausti.

• 1945 m. vasario 23 d. są-
jungininkų aviacija bombardavo
Pforzheim miestelį, Vokietij-
joje. Tuo vėliau pasinaudojo ar-
tinas Wiernsheim miestelis:
nesusprogsių bombų kervalus
panaudojo savo bažnyčios var-
pams.

SUSIRINKIMU PRANEŠIMAI

— I L.K.V.S. "Ramovė" Centro V-
bos ir Chicago skyr. ramovėnų re-
ngiamą koncertą - balių, kuriame
programa išpildys L.K.V.S. "Ramovė"
Clevelando skyriaus Ramovėnų Vyru
choras, bilietus galima įsigyti Mar-
ginkuose. 2511 W. 69 St. Koncertas -
balius įvyks rugsėjo mėn. 18 d. Jan-
nimo Centre. (Pr.)

PUIKI KNYGA, PARASYTA SU MEILE LIETUVAI IR ŽEMDIRBIAMS

Dr. Juozas Dauparas. ZEMES ūKIO SVIETIMAS. Studija. Išleis-
ta Chicagoje 1968 metais paties autoriaus išdomis. Knyga dviejų da-
lų: Zemes ūkio svietimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: Zemes
ūkio svietimas Lietuvoje.

Autorius savo žodyje rašo: "Jei liūdnas lietuvių tautos likimas
nebutų sutrukęs Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo ir nebutų su-
griovęs gražiai išaugusių ir suklestėjusių Lietuvos politinių, ekonomi-
nių ir kultūrinių laimėjimų, šiandien, drąsiai galima sakyti, lietuvių
tauta galėtų didžiuotis ir džiaugtis savo žemės ūkio kultūros vaisiais
ir prilygti pačioms iškiliosioms Europos tautoms".

Knygos apie žemės ūkį atrodo tik žemdirbiams skaityti, kadangi
absoliuti lietuvių tautos dauguma (93,12%) buvo ūkininkai ir po pa-
sauli išsiklykę lietuvių absoiuti dauguma yra arba patys buvę ūki-
ninkai, arba ūkininkų vaikai, reikiu, kad ši knyga bus brangi abso-
luciai lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokia meile Lietuvos
žemę parasyta, kad pradėjus skaityti nebesinori pertraukti. Knyga
autorius skiria lietuvių šiais žodžiais: "Dėkingas siūnus - myli-
mai Tėvynei Lietuvai".

Knygos 300 puslapių su daug vaizdėlių ir lentelių, kainu tik \$5.00
Gautama Naujienose

Čeki arba Money Order siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608
Gavę pinigų, tuojau knygą pastūsite.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAŠKINIMAI KIEKVIENA DIENA BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Turėdami didį Kunigį Dievo namams, artinkimės tikra širdimi,
pilnu tikėjimu". - Ebr. 10:21, 22.

Kuomet Dievo vaikeliai nori artintis pas jį ir būti jam patinkamais, jie
turi turėti nesuteptą sąžinę, kad galėtų sakyti: aš darau visa norėdamas pa-
mėgti Viešpačiui, o taip pat stengiuos pamėgti geram ir teisingam žmogui.
Neužmirškime, kad tas, kuris pradėjo mūmę gerą prirengimo darbą, nie-
kad nesikeičia; jei mes pilnai tikime į Jėzuso padarytąjį permaldavimą už
mūsų nuodėmes, atnaujindami savo pasisventimą ir laikydami savo auką ant
altoriaus, nedarydami kas mums patiens patinka, bet kas patinka Dievui, tai
žinokime, kad pabaigę savo žemišką kelionę, mes įeisime į amžinąjį mūsų
Viešpaties karalystę ir išgarsime jo pagyrimo žodžius: "Gerai darei, gerasis
ir ištikimasis tarne".

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mi-
rusiųjų? Į tą klausimą atsako knygotė "Viltis po mirties", kurią gausite
nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629,
SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SONUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Tel.: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6846 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MAJAMOS VISTA
REpublic 7-5886 REpublic 7-5891

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: Yards 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŲ

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY. Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YARDS 7-1911

Skaitytojų Balsai

Leikas kviklūi
pabarstyti pipirū

Siemės dienomis Bronius Kviklys parašė kelis vedamuosius apie neregistruotą ir neturintį teisės Bendruomenę va dintis barzdukinę organizaciją, tai norisi jo paklausti kelių da lykų. Neregistruotai organiza cijai jis priskiria tiek daug do rybių, kada patys didžiausieji tos organizacijos vadai, įskai tant ir patį Kviklį, yra neteisin gi ir į gyvenimo tikrovę nieko nekreipiantieji žmonės.

Jis kalba apie Bendruomenės didelius darbus, kada visi ži nome, kad pats Kviklys savo vedamaisiais, o Gečys su Gai la neapgalvotais savo sprendi mais ir įsakymais Lietuvių Bendruomenę suskaldė į trupi nius, o josios graučius suma lė į miltus. Šie trys vyrai iš vi sus lietuvius apimti turinioje Bendruomenėje paliko tikrai šlapia vietą.

Be to, Bendruomenę skaldo kiti kirminai. Jie pragrežia sky les jie niekais paverčia pa čius stipriausius principus. Ją skaldo kelionės į komunisti nius centrus "lietuvų kalbos mokyti".

Ar Bronius Kviklys savo ve damuosiuose pasmerkė važiuo jančius į pionierių stovyklas, keliaujančius į Vilniaus kur sus?

Ar Kviklys pasmerkė J. Kan no pasikabinimą su Gimtojo krašto politruku? Ne, jis to ne padarė. Atvirkščiai, vienu ve damuoju jis išėjo to frukto ginti. Jį gynė, kaip didvyrį, o vėliau jį padarė Draugo kores pondentu. Visi žinome, kur Kaunas rasinėja, ir kad jis apie viską pasižadėjo tikrai tei giamai aprašyti.

Ar Kviklys savo vedamuo siuose patarė sudaryti komite tą Sadūnatei gelbėti? Ar jis čia priemonių kitiems suim tiesiems padėti?

Chicagoje yra sudarytas ko mitetas žvėriškiems suimti miltams sumažinti. Komitetas kreipėsi į visuomenę šios pro blemos reikalu. Kodėl Drau gas neįdėjo nei vieno to komi teto atsisakymo?

Kodėl Kviklys ir visa Ben druomenės švietimo vadovybė neprotestuoja dėl Bostono li tuanistinės mokyklos dviejų mokytojų ekskursijos organi zavimo į komunistines pionie rių stovyklas?

Kodėl Kviklys šiuo reikalu registruotos Lietuvių Bendruo menės centro vadovybos pro testo nededa į Draugą? Ar jis pritaria jaunų vaikų siuntimui į komunistines pionierių sto vyklas? Ar jo pozicijai pritaria visa barzdukinė Bendruome nės valdyba?

Ponas Kviklys, atsakyk šiuos klausimus. Juo greičiau,

tuo geriau, nes mes juos kelsi me, kol gausime tavo atsakv mą. Šiuos klausimus tau bersi me, kaip pipirus, kol aiškiai pasakysi, kur stovi pačiais svarbiausiais Lietuvos laisvės kluo simais.

Jonas Kavaliauskas

TRUMPA!

— **Alfonso Paulauskas**, Ap do 10077, Maracaiho, Venezue la, gavo gerą ir labai prasmin gą dovaną — metinę Naujienų prenumeratą nuo savo mielo dėdės Aleksio Lingeraičio iš Brighton Parko apylinkės. Nau jasis mūsų skaitytojas A. Pau lauskas yra gimęs Vokietijoje, inžinerijos mokslus baigęs Ve nezueloje. Nors neturėjo gali mybės mokytis lituanistinėse mokyklose, tačiau gerai kalba ir rašo lietuviškai, visa tai iš mokes į motinos Marijos Pau lauskienės, taip pat iš lietuviš kų knygų ir laikraščių, kuriuos mėgsta skaityti, jausdamas mei lę ir pareigą savo tėvų gimta jam kraštui Lietuvai. Dekoda mi p. A. Lingeraičiui už loki dovanos parinkimą, kartu su juo siunčiame geriausius lin kėjimus inž. A. Paulauskui, džiaugdamiesi jo atsiekimais ir patriotiniu nusistatymu.

— **I. Yersovich, Braceville, Ill.**, sumokėjo savo prenume ratą ir įteikė \$2 auką per žino mą Marquette Parko, veikėją Frank Zavistą, kuris taip pat mums prisiuntė J. Muzikanto, gvy. Staten Island, N. Y., pre numeratą. Dėkui už auką ir už patarnavimus.

— **M. Smeltorius, Euclid, Ohio**, lankėsi Chicagoje ir Jo no Kreivėno lydimas buvo at vykęs į Naujienas. Dėkui už vizitą ir \$10 auką Naujienų pa ramai. A. Kazanuskas iš Ur banos prie prenumeratoros mo kesčio pridėjo \$4 auką, o P. Blūdžiūsis iš Detroito atsiuntė du dol. Dėkui už paramą ir už ankstybą, be raginimo, prenu meratorės pratęsimą, tuo sutau

pant pinigų ir sumažinant dar bą.

— **Mykolas Kujas** iš Pilzen apylinkės įteikė dešimkę Nau jienų paramai. Bridgeporto apylinkės tautietis užsisakė Naujienas 6 mėn., bet pavar dės prašė nenuimti. Dėkui už auką ir už dėmesį. Platinimo vajuas progą Naujienos yra siunčiamos susipažinimui dvi savaites nemokamai pagal gau tus telefonų arba laiškais pa gaidavimus ir skaitytojų pri siųstus galimų prenumeratori ų adresus.

— **Vandos Slankienės** vado vaujama tautinių šokių grupė "Zilvitis" dalyvaus Lakefront festivalio Tautinių grupių pa sirodymuose rugpjūčio 18 d. 8 val. vak. Buckingham fonta no estradoje. Festivalio prane šimuose rašoma, kad lietuvių grupėje bus 70 šokėjų. Taip pat dalyvaus airių, afro-ame rikiečių, indų, kroatų, lenkų ir kitų tautų šokėjai.

— **Andrius Augustinas** ir **Ed vardas Gudonis** iš Marquette Parko apylinkės paskelbi Ili nois Technologijos instituto de kano garbės studentų sąrašo se.

— **Andrius S. Vilutis** iš Mar quette Parko apylinkės baigė Pakrančių apsaugos jūrvičio apmokymą Coast Guard moky mo centre, Cape May, NJ.

— **Illinois valstijos loterijoj** rugpjūčio 12 d. traukime laimė jio 24. 360 ir 4416 numeriai, spalva — raud. Rugpjūčio 13 d. traukime laimėjo: 524, 4325, 79584 ir 076991, spalva — blue.

— **R. VILIAUS** Poezijos kny ga VAKARŲ VEJAI, 110 psl. dar galima gauti Naujienose, prisiunčiant 5 dolerius.

Pensijos ir kompensacijos iš Vokie tijos ir iš kitų kraštų pilietybės po pie riai, įvairių valstybės formų pildy mas. Interesanti reikalais lankosi valdžios ir savivaldybės istaigose bei konsulatuose. Padeda sutvarkyti pen sijas ir bedarbių pašalpas bei kitus panašius reikalus. Sutvarko Medicare ir kitas saskaitas. Padeda neturtin giems gauti iš WELFARE ir kitų istai gų įvairias pašalpas: buto, nemokamo gydymo, nemokamo maisto korte les ir kitką. Taip pat paruošia imi gracinis dokumentus ir išvadu mus į Ameriką. Sudaromi testamentai ir asmenų paieškosimai. Be to, išrū pina metrikus ar jų pakaitalus. Kreip ties asmeniškai arba laiškais.

P. S. Užpildomos formos IL-1363 Tax Relief Claim for Grant for Senior Citizens and Disabled Persons. A. CEPULIS NOTARY PUBLIC Income Tax Service 3548 SOUTH EMERALD AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60609 (Pirmas aukštas, įėjimas iš kiemo) Tel. LA 3-1387

* 1861 m. Pensilvanijos val stijoje buvo padarytas ir užpa tirtuotas čemodanas ir sulank stoma lova jame.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

TOOLMAKER
DIE MAKER
DRILL PRESS OPERATOR
Overtime, air conditioned plant
NICE TOOL CO.
Glenview, ILL.
724-1150

PUNCH PRESS OPERATORS
Metal stamping job shop needs experienced individuals for days or nights
Our facilities are completely air conditioned, clean and feature the most modern presses and automated feeding equipment.
For further information on wages and attractive fringe benefit, Apply in Person
O D M TOOL & MFG. CO.
INC.
U.S. — 66 & East Avenue
McCook, ILL.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų reikia

C O O K
West suburban convent
For 12 sisters
To prepare evening dinner
3-7 P.M.
Call 968-0596

REIKALINGOS SUVIMO MASINOS
OPERATORAS
Jūs tikrai būsite patenkinti dirb dami patogioje vietoje esančioje fir moje, kuri dabar prima keletą ope ratorių. Mes mokame geras algas, ap mokame sveikatos ir atostogų. Pa trauklus darbo sąlygos, miesto trans portacija iki pat durų. Prašoma kreiptis asmeniškai.
MURPHY CO.
6 Lake St., Room 411
arba teirautis tel. 332-2575.

PERSONAL
Asmenų ieško

IESKAU lietuvių namų šeiminin kės ir kompanijonės 60-70 metų amžiaus Esu pasiturintis lietuvis, gyvu savo namuose Evergreen Parko apylinkėje prie Chicago, o žiemos metu Floridoje. Prašau telefonuoti Chicagoje tel. 425-2739 arba rašyti: Mr. John Martin, 9811 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60642.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

RESTORANAS SU PARKINIMO SKLYPAIS
55x137 pėdų name su ¼ beismonto. Du butai — 7 ir 5 kambarių. Pietva karių apylinkė. Apžiūrėti susitarus. Kambinti angliškai.
Tel. 778-8484

RENTING IN GENERAL
Nuomos

ISNUOMOJAMAS 3 ½ kambarių butas be baldų Brighton Parke prie 44tos. ir Rockwell. Tel. LA 3-3558.

Jeigu kam paveikslas reik, į Ciurlonio Galeriją eik. Rasi daug lietuvių dailininkų paveikslų.
4038 Archer Ave., Chicago, Il.

— Naujienas galima užsisa kyti telefonu, skambinant ad ministracijai darbo valandomis. Taip pat kviečiama skambinti arba rašyti prašant siųsti susi pažinimui. Platinimo vajuas progą Naujienos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai pagal gautus pagai davimus ir galimų skaitytojų adresus.

(Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, IV
Virginie 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERITIMAI

VISU ROSU DRAUDIMO AGENTURA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

BUD'S REAL ESTATE

PIRKSIK — PARDUOSIT — NUOMOSIT
IVAIRIOS DRAUDIMAI
Maloniai jums patarnaus
BALYS BUDRAITIS
4369 ARCHER AVE. CHICAGOJE
Tel. 254-5551
153-TA IR ARCHER AVE.
Tel. 257-5861

PASTOVUS NAMAI

MARQUETTE PARKE

2 BUTU moderniai įrengtas namas už Kedzie, žaliame parke. Virš \$4,000 pajamų. Kainuoja \$30,000.
4 BUTU mūras prie Maria High. Naujas gazų šildymas. Nauja elektra. 3 auto mūro garažas. \$44,900.
2 BUTU po 6 kamb., liuksus 6 metų mūras ir mūro garažas. Atskiri šildy mai įrengtas beismontas. Arti 71 mos ir California. \$55,000.

6 KAMB. didelis mūrinis namas, Naujas gazų šildymas. Garažas. Tuo jau galima užimti \$20,900.

PLATUS LOTAS arti Sv. Kryžiaus ligoninės Pigos.

VALDIS

REAL ESTATE

2625 WEST 71 STREET
Tel. 737-7200; arba 737-8534

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

FETTING CONSTRUCTION

7152 South Kedzie Avenue
Nauji namai ir remonto darbai atliekami su visų užsakymu.
JULIUS FETTINGIS, savininkas
778-8166

HEATING AND AIR

CONDITIONING

DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609 Tel. VI 7-3447

D E M E S I O

22-30 M AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$74 pusmėčiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams.

Kreiptis:

A. LAURAITIS
4445 So. ASHLAND AVE.
523-8775

HOMEOWNERS POLICY

Call Frank Zapolski

3208 ½ W. 95th St.
GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

Didžiausias kailių pasirinkimas

pus vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

Indijos karalius Kuthudinas, valdęs tą šalį nuo 1206 iki 1211 metų, buvo kilęs iš vergų kastos. Jis vedė vergo dukterį, išleido savo seserį už vergo ir jo visi vaikai vedė ar išteikėjo už vergų.

• Skotai yra praktiški ir tvar kingi. Seniau škotijoje buvo įstatymas, kad žvejai ir piliečiai, žvejoją didesniuose ir tolimesniuose nuo savo gyvenvietės vandenyse, dėvėtų vieną auksinį auskarą. Jei žvejys arba meškeriotojas nuskestų, tai auska ras būtų naudojamas laidotuvių išlaidoms padengti.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
V. VALANTINAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ZUKAUSKAS

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIV.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

JUBILEJINIŲ METŲ

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviškos išlikimui skel biamas Naujienų platinimo vajuas.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoją už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėris su okupantais ar jų igalio tiniais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institu cijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą Klate pasimetimo, reto rikos ir politinių ilūzių laikais. Jos yra visiems idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinos. Ne veltui, geros draugijos girti Nauje nas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruot.

Todėl Naujienų vadovybė ir vajuas komisiija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžius užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos lietuviškos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio li tuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusel metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusel metų — \$14.00, vienam mėn. — \$2.50. Užsienio su se — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinio vajuas progą paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajuas progą prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipa žinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS _____

ADRESAS _____

SODYBU PIEVELES

Nieko nėra gražesnio apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pie velė. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje ne vienas galima gražios sodybų pievelės išauginti. Reikia patyrimo. Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Šeštoko knygelė, kuri vadinas:

SODYBU PIEVELES

Knygelėje surašyta viskas, kad liečia pieveles. Aprašyta kaip žolę užauginti, kaip žemę tręsti ir prižiūrėti. Naujienos šia knygele pardavinėja. Užvažiavusieji gali knygelę įsigyti už \$1.25. Jeigu kas toliau gyvena arba nenori užvažiuoti, tai gali atsiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, o mes knygelę jam pasiųsim. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Juozės Vaičiūnienės knygos

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE. Kišeninio formato 151 psl. Kaina \$2.00

Persiųntimui paštu reikia pridėti 50 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiųntimo išlaidų.

Knygas galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or derį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608